

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr27/2016(2642)RokLVIII24-31.7.2016

Kraków
ŚDM 2016

Błogostawieni miłosierni,
albowiem oni
miłosierdzia dostąpią

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55€

Szymon Babuchowski (Gość Niedzielny)

Dni świętego rabanu

Co sprawia, że co dwa-trzy lata na spotkanie z papieżem przybywa od 400 tysięcy do 4 milionów młodych ludzi z całego świata? Na czym polega fenomen Światowych Dni Młodzieży?

Karolina Sarniewicz i Anna Salawa, autorki wydanej niedawno książki „Zróbmy raban! Niezbędnik na Światowe Dni Młodzieży”, zauważają, że na ŚDM przyjeżdża „więcej młodych ludzi niż na koncerty Justina Biebera i The Rolling Stones razem wziętych”. To oczywiście prawda, choć takie porównania zawsze brzmią trochę ryzykownie. Benedykt XVI krytykował przecież tendencję postrzegania ŚDM jako festiwalu rockowego. Podkreślał, że to wydarzenie nie powinno być traktowane jako „odmiana współczesnej kultury młodzieżowej”, ale jako owoc „długiej zewnętrznej i wewnętrznej drogi”.

Porównanie z koncertami gwiazd pop czy rocka nie jest jednak wcale bezzasadne. Uzmystawia bowiem, że modlitewne spotkania mogą mieć ogromny wpływ na młodych ludzi. Mogą pomóc w odnalezieniu się we wspólnocie Kościoła, doświadczeniu (nierzadko po raz pierwszy) jego siły i żywotności.

Na spotkanie Boga

Warto przypomnieć, że Dni Młodzieży zrodziły się z inicjatywy samych młodych. Zaczęto się od spotkań z Janem Pawłem II w Rzymie w Niedzielę Palmową 1984 i 1985 r. Pierwsze z nich miało miejsce z okazji Nadzwyczajnego Jubileuszu Odkupienia, drugie – z okazji Międzynarodowego Roku Młodzieży. To właśnie te dwa spotkania dały papieżowi impuls do podjęcia inicjatywy, która trwa do dziś. Pomysł zakładał, że co roku, w Niedzielę Palmową, Światowe Dni Młodzieży będą się odbywały jako spotkania diecezjalne, natomiast oprócz tego, co dwa lub trzy lata, w miejscu wskazanym przez papieża odbędzie się spotkanie międzynarodowe. Numeracja kolejnych ŚDM-ów, liczonych od 1986 r., uwzględnia także lata, w których miały miejsce wyłącznie spotkania w diecezjach, stąd obecne – krakowskie święto – ma wysoki, trzydziesty pierwszy numer.

Najkrótszą i najbardziej obrazową definicję ŚDM przedstawił św. Jan Paweł II w swojej homilii z Niedzieli Palmowej 1986 r. Odwołując się do wjazdu Jezusa do Jerozolimy, powiedział wówczas: „(...) dzień młodzieży oznacza wyjście na spotkanie Boga, który wszedł w dzieje człowieka przez Tajemnicę Paschalną Jezusa Chrystusa. Wszedł nieodwracalnie. I chce spotkać naprzód was, młodych”.

Wyjść na spotkanie Boga – właśnie to jest główny cel Światowych Dni

Młodzieży. Oczywiście wychodząc – bardziej lub mniej świadomie – Bogu naprzeciw, spotykamy też siebie nawzajem. Ale to Bóg ma być w centrum, to On jest siłą, która nas jednoczy. Dlatego ów barwny festiwal kultur, radosne świętowanie, które towarzyszy ŚDM-owi, należałoby traktować raczej jako owoc tego najważniejszego spotkania, nie zaś jako cel sam w sobie.

Obydwoma płucami

Spośród młodych Polaków, którzy za dwa tygodnie przyjadą do Krakowa, niewielu pamięta VI Światowe Dni Młodzieży w Częstochowie w 1991 r. Jeszcze mniejszy odsetek może pochwalić się uczestnictwem w nich. Bo przecież od tamtego czasu mija w sierpniu dokładnie ćwierć wieku. Jan Paweł II przyjeżdżał wtedy do zupełnie innej Polski – takiej, która cieszyła się dopiero co odzyskaną wolnością i wydawała się nie do końca świadoma zagrożeń związanych z błędnym jej rozumieniem. Dlatego w ogłoszonym rok wcześniej orędziu na Światowe Dni Młodzieży papież zwracał uwagę na istotę prawdziwej wolności i wiążącej się z nią odpowiedzialności chrześcijan wobec świata.

Samo spotkanie było przetomowe także dlatego, że po raz pierwszy uczestniczyli w nim młodzi z Europy Wschodniej. Wśród ponad 1,6 mln pielgrzymów było aż 100 tys. młodych z krajów ówczesnego Związku Radzieckiego, który, notabene, miał się rozpaść cztery miesiące później. „Po długim okresie, w którym granice pozostawały właściwie zamknięte, Kościół w Europie może w końcu oddychać

swobodnie obydwojoma swoimi płucami. Wasza obecność, drodzy młodzi przyjaciele z Europy Wschodniej, jest dziś niezmiernie ważna. Kościół powszechny potrzebuje waszego świadectwa chrześcijańskiego jako cennego skarbu: świadectwa, za które trzeba było często płacić wielką cenę cierpienia w wyobcowaniu, prześladowaniach, w więzieniu; wielką cenę. Dziś nadeszła wreszcie wasza godzina” – podkreślał w homilii Jan Paweł II.

Od ciekawości do wiary

Tamto spotkanie otworzyło wielu młodych ze Wschodu na sprawę religii. Jak twierdzi ks. Grzegorz Suchodolski, dyrektor Krajowego Biura Organizacyjnego Światowych Dni Młodzieży, niektórzy z nich przyjechali jako niewierzący, z ciekawości, a dziś są osobami wierzącymi, czasem nawet kapłanami. Ale i nas, Polaków, dotykało to, co działo się u stóp Jasnej Góry. „Niesamowite wrażenie zrobił na mnie wtedy widok młodych ludzi, którzy razem spędzali czas, razem się modlili, razem śpiewali” – wspomina Magda Wolnik, jedna z bohaterek książki „Zróbmy raban!”. – „To było takie moje pierwsze zetknięcie ze wspólnotą. (...) Efekt był taki, że kiedy wróciliśmy do Gdyni, zaczęliśmy szukać dla siebie wspólnoty. Tęsknota za nią została głęboko w nas, i to w zasadzie był dla mnie początek wszystkiego. Do Częstochowy przywiódł mnie ciekawość i smak przygody. A po Częstochowie zaczęła się dla mnie przygoda z wiarą i Panem Bogiem”.

To doświadczenie wspólnoty jest czymś, co bardzo często przewija się w świadectwach uczestników Światowych Dni Młodzieży.

ciąg dalszy na str. 9

Telegram o... entuzjazzmie

Nie jestem chyba specjalnie zawistny, ale jednak – kiedy patrzę na te ich roześmiane buzie, rozpromienione oczy, bez troskę, ale i swoisty radykalizm myśli, ocen, emo,ji, modlitwy, skupienia, zanurzenia w siebie – zazdroszczę im... trochę, bardzo. Tak, zazdroszczę im entuzjazzmu, i fności bliźnim, autentyzmu i optymizmu, a nawet świeżości (t.j. naszej zrujynizowanej częste) wiary, płynących z ich... smarkatego wieku. Cóż za wspaniałe uczucie, jaka frajda (nie powtarzalna już nigdy później), kiedy wszystko, kiedy tak wiele autentycznie zależy od ciebie, od twojego „tak” – niech się stanie. Przybiega ją kroku, przechodzą obok, trochę przetychają się łokciami, czasem przyklekną, i biegną dalej, w mniejszych i większych, wielojęzycznych, wielobarwnych, halsliwych grupach, zmierzając na swoje spotkanie z... Nim, z Mistrzem, z Miłosierdziem Jego, na spotkanie „tylko dla młodych”, tylko dla... Orłów. Nie zalecalem się już na ten, uynikiający z praw natury, entuzjazzm – dla wybranych przez Niego, dla ni mniejszych braci Jego, taki dozwolony do lat osiemnastu..., z marginesem na poezję, traktaty teologiczne i akademickie traktowanie rzeczywistości, zanim przesiądą się do „po. piesznego”, zwanego... prozą życia i uwikłania w kompromisy, zwąpienia, zaniechania. I pozostaje nam kibicować im teraz gorąco, głośno, jak podczas ćwierćfinału, żelny wygrzywali, żelny grali fair wobec siebie wzajemnie i wobec Sędziego, żelny dotarli do finału – jeszcze tu, na Ziemi, i w Krakowie, na Błoniach i w przyszłym świecie. Amen. P.O.

– KONIECZNIE CHCE, BY GO WPUŚCIĆ. TŁUMACZY, ŻE PRZYBYWA Z TAK DALEKA, ŻE KIEDY WYRSZĄ W DROGĘ BYĆ DOPiero ŚWIEŻO WPIĘCONYM MATURYSTĄ...

ŚWIATOWE DNI MIŁODZIEŻY

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Zmiana świadomości społecznej – str. 5
- | Plan Morawieckiego: włączony pierwszy bieg – str. 6
- | Merci les Blancs-et-rouges ! – str. 11
- | Wątpiącym dobrze radzić! – str. 12
- | Czas pojechać do Polski – str. 14

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Szczyt NATO

Bogdan Ułowicz

W polskiej stolicy odbywał się szczyt NATO. Brało w nim udział 18 prezydentów (w tym Obama), 21 premierów, 41 szefów dyplomacji i 39 ministrów obrony. Ogółem akredytowało się ponad 2000 delegatów i tylu dziennikarzy. W sumie 61 delegacji z całego świata, w tym 28 z państw NATO, 26 z krajów stowarzyszonych oraz delegacje kwatery głównej NATO, Banku Światowego, ONZ i UE. Miejscem spotkań był Stadion PGE Narodowy.

Za najważniejszą decyzję uznano potwierdzenie i uszczegółowienie decyzji o wzmocnieniu wschodniej flanki NATO przez wysuniętą i wzmocnioną tu obecność wojsk Paktu.

Dwudniowe obrady poprzedziła niezwykle aktywność prezydenta RP, premiera, a także ministra obrony i MSZ. Prezydent Andrzej Duda założył m.in., że Polska ma być „aktywnym gospodarzem” i od wielu miesięcy prowadził akcję dyplomatyczną, podróżując po wielu krajach. Szczyt NATO w Warszawie jest jednym z najważniejszych wydarzeń politycznych w Polsce.

Kluczem podjętych decyzji zdaniem ministra Szczerskiego z Kancelarii Prezydenta jest powrót do rdzenia zadań NATO, czyli kolektywnej i solidarnej obrony oraz gwarancji bezpieczeństwa dla wszystkich państw członkowskich Sojuszu.

Co prawda, nie wszystkie oczekiwania udało się spełnić, ale trudno nie zauważyć zmiany.

Wprawdzie wciąż nie będzie tzw. statych baz sojuszników na naszym terytorium, ale będzie rotacyjna i ciągła obecność

oddziałów NATO, co zbliża status państw naszego regionu do pozycji tzw. „starych członków”. [ciąg dalszy na str. 10](#)

foto: A. Hrecharowicz / KPRP

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)

Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

XVII Niedziela zwykła Rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Rdz 18, 20-32

Czytanie z Księgi Rodzaju

Bóg rzekł do Abrahama: «Głośno się rozlega skarga na Sodomę i Gomorę, bo występki ich mieszkańców są bardzo ciężkie. Chcę, więc zstąpić i zobaczyć, czy postępują tak, jak głosi oskarżenie, które do Mnie doszło, czy nie; dowiem się». Wtedy to dwaj mężowie odeszli w stronę Sodomy, a Abraham stał dalej przed Panem. Podszedłszy do Niego, Abraham rzekł: «Czy zamierzasz wygubić sprawiedliwych wespół z bezbożnymi? Może w tym mieście jest pięćdziesięciu sprawiedliwych; czy także zniszczysz to miasto i nie przebaczysz mu przez wzgląd na owych pięćdziesięciu sprawiedliwych, którzy w nim mieszkają? O, nie dopuść do tego, aby zginęli sprawiedliwi z bezbożnymi, aby stało się sprawiedliwemu to samo, co bezbożnemu! O, nie dopuść do tego! Czyż Ten, który jest sędzią nad całą ziemią, mógłby postąpić niesprawiedliwie?» Pan odpowiedział: «Jeżeli znajdę w Sodomie pięćdziesięciu sprawiedliwych, przebaczę całemu miastu przez wzgląd na nich». Rzekł znowu Abraham: «Pozwól, o Panie, że jeszcze osmielę się mówić do Ciebie, choć jestem pyłem i prochem. Gdyby wśród tych pięćdziesięciu sprawiedliwych zabrakło pięciu, czy z braku tych pięciu zniszczysz całe miasto?» Pan rzekł: «Nie zniszczę, jeśli znajdę tam czterdziestu pięciu». Abraham znów odezwał się tymi słowami: «A może znalazłoby się tam czterdziestu?» Pan rzekł: «Nie dokonam zniszczenia przez wzgląd na tych czterdziestu». Wtedy Abraham powiedział: «Niech się nie gniewa Pan, jeśli rzeknę: może znalazłoby się tam trzydziestu?» A na to Pan: «Nie dokonam zniszczenia, jeśli znajdę tam trzydziestu». Rzekł Abraham: «Pozwól, o Panie, że osmielę się zapytać: gdyby znalazło się tam dwudziestu?» Pan odpowiedział:

«Nie zniszczę przez wzgląd na tych dwudziestu». Na to Abraham: «Niech mój Pan się nie gniewa, jeśli raz jeszcze zapytam: gdyby znalazło się tam dziesięciu?» Odpowiedział Pan: «Nie zniszczę przez wzgląd na tych dziesięciu».

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Pan mnie wystuchał, kiedy Go wzywałem.

EWANGELIA

Łk 11, 1-13

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Jezus, przebywając w jakimś miejscu, modlił się, a kiedy skończył, rzekł jeden z uczniów do Niego: «Panie, naucz nas modlić się, tak jak i Jan nauczył swoich uczniów». A On rzekł do nich: «Kiedy będziecie się modlić, mówcie: Ojcze, niech się święci Twoje imię; niech przyjdzie Twoje królestwo! Naszego chleba powszedniego dawaj nam na każdy dzień i przebac nam nasze grzechy, bo i my przebaczymy każdemu, kto przeciw nam zawini; i nie dopuść, byśmy ulegli pokusie». Dalej mówił do nich: «Ktoś z was, mając przyjaciela, pójdzie do niego o północy i powie mu: „Przyjacielu, pożycz mi trzy chleby, bo mój przyjaciel przybył do mnie z drogi, a nie mam, co mu podać”. Lecz tamten odpowie z wewnątrz: „Nie naprzykrzaj mi się! Drzwi są już zamknięte i moje dzieci są ze mną w łóżku. Nie mogę wstać i dać tobie”. Powiadam wam: Chociażby nie wstał i nie dał z tego powodu, że jest jego przyjacielem, to z powodu jego natręctwa wstanie i da mu, ile potrzebuje. I Ja wam powiadam: Proście, a będzie wam dane; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a zostanie wam otworzone. Każdy, bowiem, kto prosi, otrzymuje; kto szuka, znajduje; a kołaczącemu zostanie otworzone. Jeżeli któregoś z was, ojców, syn poprosi o chleb, czy poda mu kamień? Albo o rybę, czy zamiast ryby poda mu węża? Lub też, gdy prosi o jajko, czy poda mu skorpion? Jeśli więc wy, choć źli jesteście, umiecie dawać dobre dary swoim dzieciom, to o ileż bardziej Ojciec z nieba udzieli Ducha Świętego tym, którzy Go proszą». □

LITURGIA SŁOWA

XVIII Niedziela zwykła Rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Koh 1, 2; 2, 21-23

Czytanie z Księgi Koheletha

Marność nad marnościami, powiada Kohelet, marność nad marnościami – wszystko jest marnością. Jest nieraz człowiek, który w swej pracy odznacza się mądrością, wiedzą i dzielnością, a udział swój musi on oddać człowiekowi, który nie włożył w nią trudu. To także jest marność i wielkie zło. Cóż, bowiem ma człowiek z wszelkiego swego trudu i z pracy ducha swego, którą mozoli się pod słońcem? Bo wszystkie dni jego są cierpieniem, a zajęcia jego utrapieniem. Nawet w nocy serce jego nie zazna spokoju. To także jest marność.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Panie, Ty zawsze byłeś nam ucieczką.

DRUGIE CZYTANIE

Kol 3, 1-5. 9-11

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Kolosan

Bracia, Jeśli razem z Chrystusem powstałście z martwych, szukajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus, zasiadający po prawicy Boga. Dążcie do tego, co w górze, nie do tego, co na ziemi. Umarliście, bowiem i wasze życie jest ukryte z Chrystusem w Bogu. Gdy się ukaże Chrystus, nasze Życie, wtedy i wy razem z Nim ukażecie się w chwale. Zadajcie, więc śmierć temu, co przyziemne w członkach: rozpuście, nieczystości, lubieżności, złej żądzy i chciwości, bo ona jest bałwochwalstwem. Nie okłamujcie się nawzajem, bo zwlekliście z siebie dawnego człowieka z jego uczynkami, a przyoblekliście nowego, który wciąż się odnawia ku głębszemu poznaniu Boga, na obraz Tego, który go stworzył. A tu już nie ma Greka ani Żyda, obrzezania ani nieobrzezania, barbarzyńcy, Scyty, niewolnika, wolnego, lecz wszystkim we wszystkich jest Chrystus.

EWANGELIA

Łk 12, 13-21

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Ktoś z tłumu rzekł do Jezusa: «Nauczycielu, powiedz mojemu bratu, żeby się podzielił ze mną spadkiem». Lecz On mu odpowiedział: «Człowieku, któż Mnie ustanowił nad wami sędzią albo rozjemcą?» Powiedział też do nich: «Uważajcie i strzeżcie się wszelkiej chciwości, bo nawet, gdy ktoś ma wszystkiego w nadmiarze, to życie jego nie zależy od jego mienia». I opowiedział im przypowieść: «Pewnemu zamożnemu człowiekowi dobrze obrodziło pole. I rozważał w sobie: „Co tu poczyć? Nie mam gdzie pomieścić moich zbiorów”. I rzekł: „Tak zrobię: zburzę moje spichlerze, a pobuduję większe i tam zgromadzę całe moje zboże i dobra. I powiem sobie: Masz wielkie dobra, na długie lata złożone; odpoczywaj, jedz, pij i używaj!” Lecz Bóg rzekł do niego: „Głupcze, jeszcze tej nocy zażądasz twojej duszy od ciebie; komu więc przypadnie to, co przygotowałeś?” Tak dzieje się z każdym, kto skarby gromadzi dla siebie, a nie jest bogaty u Boga». □

Zmiana świadomości społecznej

Sylwia Michalak

Przerażająca skala, tak, ta ogromna rzeź, do której nie umywa się żadna z wojen, te zabójstwa dokonane przez matki na własnych dzieciach... Przerażająca skala, przerażająca ignorancja świata i przerażająca bezbronność ofiar...

Warto w tym miejscu odwołać się do słów, z przemówienia dra Antoniego Zięby, współzałożyciela Krucjaty Modlitwy w Obronie Poczętych Dzieci i prezesa Zarząd Polskiego Stowarzyszenia Obrońców Życia Człowieka: „W Polsce od 30 lat trwa Krucjata Modlitwy w Obronie Poczętych Dzieci. Krucjata, która doprowadziła do cywilizacyjnego przełomu – bezprecedensowego przejścia w warunkach demokratycznych od „legalności” aborcji do prawnej ochrony nienarodzonych dzieci. Jak do tego doszło? Jak pracowaliśmy, żyjąc w warunkach komunistycznego reżimu? Co było źródłem sukcesu? Odpowiedź jest krótka i prosta: stało się to dzięki modlitwie!

Początek Krucjaty

Gdy w Polsce w roku 1980, w warunkach kryzysu i ciemnej nocy komunizmu, postanowiliśmy sobie za cel zniesienie ustawy aborcyjnej, po ludzku wydawało się to niemożliwe. Rządzący wówczas reżim propagował aborcję i uniemożliwiał jakąkolwiek społeczną dyskusję na ten temat poprzez cenzurę w mediach, poprzez zakaz wydawania jakichkolwiek gazet na ten temat, materiałów w obronie życia, ale nawet ulotek. Pamiętam, jak nielegalne było zrobienie więcej niż 10 kserokopii jakiegokolwiek druku bez zatwierdzenia go wcześniej w odpowiednim komunistycznym urzędzie. Nie mogłem wykonać nawet zwykłej pieczętki z ewangelicznym cytatem bez odpowiedniego zezwolenia! Lekarze i pielęgniarki odmawiający dokonywania tzw. przerywania ciąży traciли pracę. Osoby głoszące naukę Kościoła w tym względzie były szykowane i zastraszane. Kobieta udająca się do lekarza na pierwszą wizytę w związku z ciążą często słyszała pytanie: usuwamy czy rodzimy? W takich to warunkach garstka katolików świeckich, kilka osób zaledwie, współpracujących z Instytutem Teologii Rodziny, kierowanym przez dr Wandę Póltawską – członka Papieskiej Rady ds. Rodziny oraz Kurię Metropolitalną w Krakowie, postanowiła zacząć realizować ten cel właśnie od modlitwy.

Dane statystyczne

Wówczas sytuacja była inna. Była to sytu-

acja niezwykle trudna. Warto uświadomić sobie, jak bardzo tragiczne były to czasy. Rok 1980 w Polsce, to oficjalnie 138 000 aborcji rocznie, de facto 3 lub 4-krotnie więcej. Mamy potwierdzone opracowania naukowe mówiące nawet o dokonywaniu 600 000 aborcji rocznie!

Budzenie świadomości

Te tragiczne liczby szokowały, wzywały do działania. Najbardziej jednak martwiła wtedy nas siła propagandy komunistycznej, przez którą świadomość społeczna odnośnie zła aborcji była bardzo niska. Dlatego za pierwszy cel Krucjaty postawiliśmy sobie „przebudzenie świadomości społecznej odnośnie problemu zabijania nienarodzonych dzieci i uczulenie społeczeństwa na wartość życia i odpowiedzialności za każde poczęte”. Jako drugi cel sformułowaliśmy: „modlitwę w intencji doprowadzenia do anulowania ustawy z 27 kwietnia 1956 roku o tzw. przerwaniu ciąży i uznania prawa do życia każdego poczętego dziecka”. W pierwszym okresie, najbardziej intensywnej 3-miesięcznej modlitwy o ten cel, orędowno ok. tysiąca osób z całej Polski. Ci ludzie codziennie w pełny sposób uczestniczyli w Mszy świętej w intencjach Krucjaty. Wspomagały ich kolejne dwa tysiące, którzy nie mogąc uczestniczyć w Eucharystii z powodu choroby lub podeszłego wieku, w tej intencji ofiarowywali swoje cierpienie. Po trzech miesiącach intensywnego zrywu, opracowaliśmy program krucjaty, zgodnie, z którym uczestnik zobowiązywał się przez okres roku: codziennie modlić się o obronę życia i w tej samej intencji raz w miesiącu uczestniczyć w Eucharystii przyjmując Komunię Świętą.

Odzew

Napłynęło około 100 tysięcy zgłoszeń uczestnictwa z całego kraju. Mieliśmy kompletną blokadę na publikacje czy manifestacje. Co mogliśmy zrobić? Głównie pracować w strukturach Kościoła katolickiego. Terytorium kościołów, salek katechetycznych było jakby eksterytorialnym obszarem w ówczesnej Polsce. W kościołach stawialiśmy wystawy z „przywiezionymi” z Zachodu zdjęciami nienarodzonych dzieci. W salkach katechetycznych organizo-

waliśmy prelekcje i projekcje filmów pro-life.

Jakie były efekty tej modlitwy?

Odpowiedź brzmi: wielkie, analizując znaczenie kilku liczb. To, co jest głównym polskim sukcesem to nie ustawa chroniąca życie, która podkreślmy, jest niezbędna, – ale zmiana świadomości społecznej. Ta prawda jest widoczna w spadku liczby aborcji jeszcze przed wprowadzeniem jej ustawowego zakazu! W roku poprzedzającym uchwalenie ustawy mieliśmy zarejestrowanych 11 640 aborcji – tj. prawie dwunastokrotnie mniejszą liczbę niż tę z roku 1980!

Próby przywrócenia legalności aborcji i dowód niesamowitej zmiany

O tym, że wywalczona ustawa jest zagrożona świadczą nie tylko groźby kolejnych postkomunistycznych polityków. Otóż w roku 1996 na rok anulowano tę ustawę. Ten bolesny 1997 rok jest jednak kolejnym dowodem na przemianę świadomości społecznej – przez rok legalności aborcji „na żądanie” dokonano w naszym kraju 3047 aborcji (szesnaście lat wcześniej było to ok. 600 000!). To koronny dowód na to, że współczesne Polki nie chcą już masowo dokonywać aborcji, gdyż szacunek dla dziecka nienarodzonego oraz świadomość, że życie każdego człowieka rozpoczyna się od momentu poczęcia wzrosła w naszym kraju radykalnie. □

WATYKAN | Rekordowo wysoką sumę ponad 124 mln € papieskie Stowarzyszenie Pomoc Kościołowi w Potrzebie przeznaczyło na realizację projektów wsparcia, głównie w Afryce i na Bliskim Wschodzie. Wszystko to dzięki ogromnej hojności ofiarodawców, która w ostatnim roku wzrosła aż o 15%. Z zebranych środków sfinansowano ponad 6200 projektów w 146 krajach świata.

Podwojono środki przeznaczone na pomoc uchodźcom na Bliskim Wschodzie. Największe wsparcie otrzymali Irakijczycy. Z funduszy stowarzyszenia zapewniono m.in. dach nad głową, wyżywienie i opiekę medyczną dla 125 tys. chrześcijan z Mosul, którzy uciekając przed terrorystami z Państwa Islamskiego schronili się w irackim Kurdystanie. Wsparcie otrzymali

także mieszkańcy ogarniętej wojną Syrii. Ponadto papieskie stowarzyszenie sfinansowało budowę 1674 kościołów, ośrodków duszpasterskich, seminariów, klasztorów i innych obiektów służących pracy duszpasterskiej. Optało też naukę co dziesiątemu na świecie seminarzystę przygotowującemu się aktualnie do kapłaństwa. □

Plan Morawieckiego: włączony pierwszy bieg

Na początek odwołam się do ocen rządu Prawa i Sprawiedliwości, sformułowanych przeze mnie w poprzednich felietonach. Po raz kolejny przyznaję, że Mateusz Morawiecki, co do którego miałem największą zastrzeżenie, okazał się zdecydowanie najmocniejszym atutem obecnego rządu.

To człowiek, który wie, czego chce i wie, jak dążyć do realizacji nakreślonego planu. Na drugim biegunie znajduje się Witold Waszczykowski, czyli największe moje rozczarowanie: polityk odpowiadający za bardzo ważny resort, niestety nie mający wycucia, nie mający pomysłu i nie potrafiący się uczyć. Wracając do Morawieckiego – gdy na początku roku ogłosił swoją wizję rozwoju Polski – napisałem, że: „zapropozował Polakom nową politykę: aktywny udział państwa w promowaniu zrównoważonego rozwoju poprzez ponowną industrializację, większą innowacyjność, akumulację oszczędności, wzrost przyrostu naturalnego etc. To inny język i inny niż dotychczas sposób patrzenia na rolę państwa i optymalny model gospodarczy.”

Teraz Morawiecki zapowiedział pierwszą kompleksową reformę, zmierzającą do promowania wspomnianej wyżej „akumulacji oszczędności” („Program

Budowy Kapitału”). Jeśli pamiętamy o realiach jest oczywiste, że akumulacja musi być procesem rozłożonym w czasie, a jej zapoczątkowanie w warunkach utrzymującej się pauperyzacji Polaków przypomina dążenie do zgromadzenia środków na zakup samochodu poprzez oddawanie do skupu szklanych butelek. Od czegoś jednak trzeba zacząć.

Wokół Morawieckiego powstaje mnóstwo nieporozumień. Tak bywa, gdy otoczenie nie potrafi zrozumieć projektu stworzonego przez człowieka, który je przerasta o głowę. Dokładnie tak samo było z Eugeniuszem Kwiatkowskim, który dwukrotnie musiał rezygnować z powodu oporu elit rządzących państwem. Jarosławowi Kaczyńskiemu prawie udało się skompromitować Morawieckiego, gdy oświadczył, że w jego planie chodzi o odrzucenie „nieszczęśliwych koncepcji szkodnika [Leszka] Balcerowicza”. Balcerowicz nie miał żadnego długofalowego

planu, lecz ma zastugę ponieważ w 1990 roku ustabilizował rozdygotany i zbankrutowany system finansowy. Po co nazywać go w 2016 roku „szkodnikiem”? Problem nie polega na odchodzeniu od koncepcji sprzed ćwierć wieku, lecz na tym, że od tamtego wydarzenia, polska gospodarka nie miała długofalowego planu rozwojowego i nigdy nie kierował nią człowiek z wizją na miarę Kwiatkowskiego. O wiele lepiej byłoby dokonać druzgocącej oceny poronionych pomysłów polityków Platformy Obywatelskiej, którzy przez osiem lat sprawowania rządów dryfowali z prądem i skutecznie wmówili naiwnym Polakom, że statkiem kierują ludzie kompetentni, którzy się znają na żeglowaniu. Na pewno należało oświadczyć dobitnie, że system emerytalny w Polsce nie działa, ponieważ został rozmontowany i zepsuty przez tych domorostłych magików od siedmiu boleści.

Właściwa ocena szczegółowych zmian

Z KRAJU

- W NATO potrzebujemy nie tylko braterstwa broni, ale również braterstwa wizji, wartości i zasad, takimi słowami zwrócił się prezydent Andrzej Duda do czołowych think tanków z okazji rozpoczynającego się 8 lipca szczytu Sojuszu Północnoatlantyckiego w Warszawie.
- Na szczycie NATO spotkali się Barack Obama, Angela Merkel, François Hollande i przywódcy kilkunastu innych zachodnich demokracji. Szczyt zdecydował o wzmocnieniu wschodniej flanki Sojuszu.
- Prezydent Duda odznaczył zastępcę sekretarza generalnego NATO Alexandra Vershbowa Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi RP.
- Przebywający na szczycie prezydent Ukrainy Poroszenko oddał w Warszawie hołd ofiarom zbrodni wołyńskiej. Złożył wianok kwiatów i zapalił znicze przed pomnikiem ofiar zbrodni na Skwerze Wołyńskim na warszawskim Żoliborzu.
- 79 proc. Polaków popiera przynależność naszego kraju do NATO. Przeciw jest 4% badanych; 11% jest to obojętne. Takie dane ujawnił sondaż CBOS, przeprowadzony w związku z warszawskim szczytem NATO.
- „Będziemy wspierali naszych sojuszników tam, gdzie pokojowi i bezbronni ludności zagrażają terroryści” powiedział MON Macierewicz, żegnając lotników, którzy będą realizować z Kuwejtu zadania rozpoznawcze na potrzeby działań przeciwko tzw. Państwu Islamskiemu.
- Ukraińska lotniczka i postanka Sawczenko odwiedziła Sejm, i stwierdziła, że przyjechała do Polski, aby podziękować polskim przyjaciółom za wsparcie i pomoc w uwolnieniu z rosyjskiej niewoli.

- Media opozycyjne oburzały się na zorganizowanie przez MON podczas szczytu NATO, rzekomo bez wiedzy Paktu, wystawy smoleńskiej. Tymczasem sekretarz generalny NATO Stoltenberg poinformował, że Sojusz wiedział o planowanej wystawie dotyczącej katastrofy.
- PiS, ale także lider ruchu Kukiz15 Paweł Kukiz potępił zgłoszony przez PO wniosek o wotum nieufności wobec szefa MON Macierewicza zgłoszony tuż przed ważnym dla Polski szczytem NATO w Warszawie. Wniosek upadł, a Kukiz nazwał takie działania „pograniczem zdrady stanu”.
- Andrzej Duda wziął udział w obchodach rocznicy pogromu kieleckiego, z 4 lipca 1946 r. Zgodnie z ustaleniami IPN, w czasie pogromu, w którym uczestniczyli cywili mieszkańcy miasta, milicjanci i żołnierze, zginęło 37 osób narodowości żydowskiej (35 zostało rannych) i troje Polaków. Historycy skłaniają się ku wersji o prowokacji NKWD. Premier Szydło w liście do uczestników obchodów zwróciła uwagę, że oprócz chwalebnych kart polskiej historii, trzeba pamiętać jednak i „o wydarzeniach zasługujących na potępienie”.
- Senatorowie PiS proponują ogłoszenie w 2017 Roku Koronacji MB Częstochowskiej, Królowej Korony Polskiej.
- Na kongresie PiS Jarosław Kaczyński został ponownie wybrany na prezesa Prawa i Sprawiedliwości. 1008 osób głosowało za, siedem osób było przeciw.
- Wg lipcowego sondażu CBOS na PiS zagłosowałyby 39 proc., na PO 15%, Nowoczesna może liczyć na 14%. Do Sejmu dostałoby się jeszcze ugrupowanie Kukiz15 z wynikiem 8%.

- Przekazanie od 1 stycznia 2018 r. 75 proc. aktywów OFE na Indywidualne Konta Emerytalne wszystkich 16,5 mln uczestników OFE, czyli ok. 6,3 tys. na osobę, a także przekazanie pozostałych 25 proc. aktywów OFE do Funduszu Rezerwy Demograficznej – to elementy rządowego planu dotyczącego Otwartych Funduszy Emerytalnych, który przedstawił min. Morawiecki. Ma to być początek budowy polskiego kapitału.
- Wszystkie kluby i koła w Sejmie opowiedziały się za powołaniem komisji śledczej do zbadania afery Amber Gold.
- Sikorski zeznał, że był szef CBA Wojtunik zdradził mu tajemnice śledztwa w MSZ. Wojtunik zaprzecza. Śledztwo w sprawie wszczęła prokuratura.
- Na sakramentalne „tak” w kościele decyduje się 62,5% nowożeńców. Najwięcej na Podkarpaciu, najmniej na Dolnym Śląsku. Liczba ślubów kościelnych w ostatnich 15 latach spadła o 10%.
- Ponad 30 samolotów sił powietrznych Polski i siedmiu innych państw NATO brało udział w defiladzie lotniczej z okazji szczytu NATO.
- Trzech kolejnych Żołnierzy Wyklętych, których szczątki wykopano w lasach zgórskich k/Kielc, odzyskało swoją tożsamość. Wśród zidentyfikowanych jest poszukiwany od lat przez IPN legendarny żołnierz Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” por. Aleksander Życiński „Wilczur”. Poza tym udało się potwierdzić tożsamość dwóch innych żołnierzy WiN: Karola Łoniewskiego ps. „Lew”, uczestnika Powstania Warszawskiego, studenta Uniwersytetu Łódzkiego oraz Czesława Spadło ps. „Maty”, żołnierza AK w Zgrupowaniu Jana Piwnika „Ponurego”. □

zapowiedzianych przez Morawieckiego jest możliwa dopiero gdy zrozumimy w jakim miejscu się znajdujemy. Nie ma żadnych mitycznych oszczędności emerytalnych: deficyt w systemie pokrywa państwo emitując kolejne obligacje, które ktoś kiedyś musi spłacić. Nie ma wydolnego systemu emerytalnego, ponieważ ten co był został zepsuty, zniszczony, wykoślawiony do stanu karykatury. Niedawno Platforma Obywatelska zabrała Polakom połowę oszczędności zgromadzonych w OFE, choć Vincent Rostowski et consortes odpowiedzą, że to nie były oszczędności, tylko „składki” czy „środki”. Niech będzie i tak, że złodziejami są wszyscy złodzieje, poza królem, który nie kradnie, tylko „sprawiedliwie zarządza” tzw. „dobrem wspólnym” w „interesie nas wszystkich”.

Morawiecki zmierza do tego, by ostatecznie zlikwidować fikcję, czyli resztówkę OFE, zabierając ludziom kolejne 25 procent tego, czego Platforma nie zabrała, ale w zamian – i tu jest kolejna ważna różnica – chce 75 procent środków oddać ludziom na tzw. III filar. Przy okazji chce zrobić również porządek w trzecim filarze, który składa się obecnie z IKE, IKZE i PPE. Ma być jeden fundusz. Upowszechnienie III filaru, czego nie

dokonały poprzednie rządy, ma służyć wspomnianej akumulacji kapitału i zwiększeniu środków, które będą wykorzystywane dla celów rozwojowych a zarazem nie będą generowały „księgowego” długu państwa. Cały system, głównie obowiązkowy Pracowniczy Program Kapitałowy, ma zachęcać zatrudnionych – nie tylko tych bogatszych Polaków – do oszczędzania, a najważniejszym bonusem dla gromadzących środki na emeryturę ma być zniesienie lub przynajmniej ograniczenie poboru podatku tzw. „Belki”.

Choć nie jest to porywająca perspektywa, ale całość wygląda na przemyślaną i spójną koncepcję, która pozwoli uporządkować istniejący bałagan, nada sens oszczędzaniu na emeryturę a zarazem wyzwoli istniejący potencjał akumulacyjny. Do tego trzeba jeszcze dodać reformę systemu podatkowego, który obecnie jest wprost „degresywny” (tu nie bez winy jest również śp. Zyta Gilowska, wicepremier i minister finansów w poprzednich rządach PiS), czyli sprzyjający zamożnym obywatelom, a obciążający pracujących średniaków. Reasumując, jeśli chodzi o mnie, nie znam ani lepszego pomysłu, ani lepszego scenariusza koniecznych zmian.

ciąg dalszy na str. 11

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- PE nie zgodził się, by na wniosek grup Socjalistów oraz Zjednoczonej Lewicy Europejskiej szybko przeprowadzić debatę i przyjąć rezolucję o sytuacji w Polsce. Większość europosłów zdecydowała, że PE zajmie się kwestią praworządności w Polsce we wrześniu.
- Prezydent Francji Hollande po przybyciu na szczyt NATO w Warszawie powiedział, że Rosja dla Francji „nie jest wrogiem ani zagrożeniem”, a powołaniem NATO nie jest utrudnianie relacji Europy z Rosją. Ciekawe, czy francuski przywódca dostanie jakiś „medal drużby”?
- Czechia to nowa oficjalna i krótka angielska nazwa państwa czeskiego, wymienna z angielskim odpowiednikiem Republiki Czeskiej (Czech Republic). Wersje tej nazwy po francusku to Tchequie. Po polsku Czechy to nadal Czechy.
- Referendum na Węgrzech ws. akceptacji przez ten kraj obowiązkowych kwot przyjmowania obywateli innych państw odbędzie się 2 października.
- Chorwacja, przez której terytorium setki tysięcy uchodźców przedostały się w zeszłym roku do Europy Zachodniej, zainstalowała metalowe bariery pozwalające na blokadę mostu granicznego z Serbią, by powstrzymać nielegalną migrację.
- Powtórka drugiej tury wyborów prezydenckich w Austrii odbędzie się 2 października. Jest ona konieczna z powodu unieważnienia II tury przez Trybunał Konstytucyjny. Wybory wygrał kandydat lewicy, pokonując głosami oddanymi korespondencyjnie kandydata eurosceptycznej Partii Wolności.
- Leadsom, jedna z kandydatów na lidera Partii Konserwatywnej i szefa brytyjskiego rządu zapowiedziała, że w przypadku wygranej zagwarantuje

wszystkim legalnym imigrantom mieszkającym w Wielkiej Brytanii prawo do pozostania w kraju.

- Jedyna droga prowadząca do zajmowanej przez rebeliantów części miasta Aleppo została odcięta przez syryjskie siły rządowe.
- Pentagon zamierza zezwalać na pełnienie służby wojskowej przez osoby otwarcie transpłciowe. A co na to NATO?
- Były brytyjski premier Blair wyraził „żał, ubolewanie i przeprosiny” za wojnę w Iraku, ale bronił podjętej przez niego w 2003 r. decyzji o przystąpieniu do inwazji u boku USA. To reakcja na opublikowany krytyczny raport w tej sprawie.
- Prezydent Turcji Erdogan, oświadczył, że istnieje możliwość, iż przyzna tureckie obywatelstwo syryjskim uchodźcom mieszkającym w jego kraju.
- Wg IPSOS w wyborach amerykańskich Hilary Clinton ma 13% przewagi nad Trumpem.
- Na terytorium Korei Płd. rozmieszczony zostanie zaawansowany system obrony przeciwrakietowej USA, który ma chronić kraj przed zagrożeniem ze strony Korei Płn.
- 26% żołnierzy Bundeswehry w stopniu szeregowca i starszego szeregowca pochodzi z rodzin imigranckich.
- Szwedzki rząd rozważa zaostrzenie przepisów dotyczących przestępstw seksualnych. To pokłosie fali tego typu ataków na festiwalach muzycznych. Sprawcami okazali się emigranci.
- Badanie opinii w kanadyjskiej prowincji Ontario, która przyjęła już ok. 12 tys. uchodźców z Syrii, wskazuje na „epidemię islamofobii” w tej części kraju. Tylko co trzeci mieszkaniec Ontario ma jeszcze pozytywne zdanie na temat islamu.

- Przez centrum Toronto przeszła Pride Parade, marsz środowisk LGBT, w której po raz pierwszy wziął udział premier Kanady – Trudeau.
- W kantonie Ticino w Szwajcarii, gdzie wszedł w życie przyjęty w referendum zakaz zastaniania twarzy, protestująca przeciwko temu Nora Illi z Zurychu, która w wieku 19 lat przeszła na islam, za noszenie muzulmańskiego stroju w miejscu publicznym została ukarana grzywną w wysokości 10 tys. franków.
- Katolicki dom starców w belgijskim Diest musi wypłacić rodzinie jednej z pensjonariuszek odszkodowanie, za to, że odmówił kobiecie spotkania z lekarzem, który miał przeprowadzić eutanazję.
- Na grzywnę w wysokości 200 tys. rubli został skazany 37-letni mieszkaniec Permu, który wspominał o „wspólnej napaści ZSRR i Niemców na Polskę”. Zdaniem sądu, rozpowszechniał nieprawdę...
- Ok. 500 Wenezuelek sforsowało zamkniętą od prawie roku granicę z Kolumbią, żeby kupić żywność i towary, których brakuje w ich ogarniętym przez kryzys socjalistycznym kraju.
- 564 tys. osób ma zatrudnienie we Włoszech w 183 tys. pizzerii. To dane dotyczące całej branży związanej z najstymniejszym na świecie włoskim wypiekami.
- Duńskie władze po raz pierwszy skorzystały z uchwalonego w lutym prawa, które pozwala odbierać osobom ubiegającym się o azyl w Danii pieniądze i kosztowności o wartości przekraczającej 10 tys. koron (6 tys. zł). Suńskiej policji udało się zatrzymać pięć osób pochodzących z Iranu, które miały przy sobie równowartość ok. 129 tys. koron (ok. 80 tys. zł). □

Wyspa na skraju

Tomasz Rożek (Gość Niedzielny)

Ostatnie osiągnięcia piłkarskie Islandczyków, podczas kończących się w Paryżu Mistrzostw Europy, spowodowały wzrost zainteresowania ich krajem. Zatem wędrując wakacyjnie, choćby tylko w wyobraźni, po świecie zatrzymajmy się przez chwilę i na tym najmłodszym skrawku Ziemi. (Red.)

Łecisz na Islandię, wiedząc, że to ziemia jałowa i monotonna. A co otrzymujesz? Krainę różnorodną i zaskakującą. Podróżując po Islandii, nigdy nie wiesz, co zobaczysz za zakrętem. Wulkan, wodospad, lodowiec, czarną plażę, a może granice pomiędzy płytami kontynentalnymi?

Islandia jest najmłodszym kawałkiem naszej planety. Wyspa powstała kilkanaście milionów lat temu w miejscu, w którym łączą się dwie płyty kontynentalne. Łączą i od siebie oddalają. W efekcie wyspa rozszerza się o kilka centymetrów rocznie. To jedyne miejsce na planecie, gdzie proces oddalania się płyt tektonicznych można obserwować na lądzie. Zwykle zachodzi on głęboko pod wodą. To, co teraz jest ogromną atrakcją turystyczną, nie tylko kształtuje Islandię teraz, ale kształtowało od jej narodzin. Islandia to wyspa wulkaniczna, która wytoniła się z wody, gdy aktywne stały się podwodne wulkany na grzbiecie północnoatlantyckim. Oddziela on płytę euroazjatycką od północnoamerykańskiej. Dzisiaj np. w parku Pingvellir pomiędzy tymi dwoma płytami jest ścieżka, którą można spacerować.

Granica płyt tektonicznych nie jest prosta jak od liniiki, czasem się rozgałęzia, meandruje. W sumie ma długość 350 kilometrów. Ale Islandia leży na jeszcze jednej granicy. To tutaj zderzają się i walczą dwie masy powietrza: zimne i suche z północy z wilgotnym i ciepłym z południa. Stąd wiatry, które mogą niemalże urwać głowę, i pogoda, której nie da się przewidzieć na dłużej niż kilka godzin.

Kraina dla wytrwałych

Samego oddalania się płyt nie sposób oczywiście zauważyć gołym okiem, ale już konsekwencje tego procesu bardzo trudno pominąć. Wulkany, gejzery, trzęsienia ziemi – to wszystko jest tylko konsekwencją tego, co dzieje się głęboko pod powierzchnią ziemi, gdzie prądy konwekcyjne występujące w płynnej magmie mają tak ogromną moc, by poruszać całymi kontynentami. To co Islandię zrodziło i jest jej największą atrakcją, jest także jej największym zagrożeniem. Czytając historię tego kraju, trudno nie wpaść w depresję. Przez setki lat ludzi, którzy przybyli do brzegów lodowej wyspy, nawiedzały przeróżne plagi związane z charakterem tego świata. Wybuchające wulkany wielokrotnie zagrażały całej – nielicznej – populacji wyspy. Nie chodzi nawet o wylewającą się z wulkanów lawę czy wyrzucane czasami na odległość kilkunastu kilometrów rozżarzone do czerwoności kamienie. Najgorszy był pył, który czasami zastaniał słońce na wiele miesięcy, powodując w kraju, w którym okres wegetacji jest i tak dość krótki, klęski głodu. Islandzkie wulkany (a w sumie jest ich około 140) często znajdują się pod grubą warstwą śniegu czy lodu, a to oznacza, że w chwili erupcji ogromne masy wody i błota zalewają duże obszary lądu. Występujące tutaj regularnie trzęsienia ziemi też wielokrotnie dawały nielicznym

mieszkańcom w kość. Pod koniec XVIII wieku na południu kraju wystąpiło trzęsienie ziemi, którego konsekwencją było obniżenie doliny Pingvellir aż o 60 centymetrów. Gdy do tego dodać trwające tylko dwa miesiące lato (i trwającą kilka miesięcy zimą), pół roku ciemności oraz nieprzyjazną i nieprzewidywalną pogodę... można się zastanawiać, po co ktokolwiek tutaj przyjeżdżał, po co zostawał? Nie ma sensu odpowiadać na to pytanie. Tych, którzy tutaj nie byli, i tak nie przekonam. Ci, którzy Islandię widzieli, nie potrzebują odpowiedzi.

Surowe piękno

Bo to jest paradoks tego miejsca. Okazuje się, że to, co piękne, wcale nie musi być przerysowane i krzykliwe. O Islandii mówi się, że została wyrzeźbiona przez ogień i lód. I tak jest dosłownie. Dwa żywioły, które są swoim przeciwieństwem, walczą tutaj na każdym kroku. Miejscami bitwę wygrywa ogień. Ogromne obszary pól wulkanicznych, tych płaskich jak stół i tych pofałdowanych, wyglądają jak z innej planety. Nie dziwota, że to na Islandii kręci się wiele filmów science fiction czy fantasy. Tutaj nie trzeba budować żadnej scenografii, tutaj nie trzeba niczego dorabiać na komputerze. W niektórych miejscach zastygła lawa jest tak świeża, że dokładnie widać, jak płynęła, zanim wystygła. W innych, tam, gdzie wulkan wylał dawniej, albo tam, gdzie pole pokrywają głązy wyrzucone z wulkanu, powierzchnię gruntu pokrywają kolorowe mchy. Jakie jest zaskoczenie, gdy okazuje się, że warstwa mchów jest tak gruba, że na pofałdowanym gruncie można wygodnie się położyć i odpocząć. Wrażenie chodzenia po takim polu jest niezapomniane. To tak, jak gdyby chodzić po rozrzuconych poduszkach.

Ogień wygrywa także tam, gdzie w niebo strzelają gejzery. Niektóre z nich wyrzucają wodę na wysokość kilkudziesięciu metrów. Te najważniejsze są oczywiście oznaczone, ale największe wrażenie robią pola niewielkich gejzerów, ogromne obszary, na których lawa jest tak blisko powierzchni gruntu, że ogrzewa wodę na dużym terenie. Wyptywające spomiędzy kamieni, często na zboczach gór, gorące stróżki wody łączą się tam w parujące rzeki. Niektóre z tych miejsc pokryte są bujną roślinnością (która jakoś przystosowała się do gorąca), inne wyglądają jak oblicza innych planet. Bulgoczące błota, kałuże z gotującą się wodą i... zapaszek siarkowodoru, czyli zgnitych jajek. Gorąca woda przepływająca przez warstwy skał rozpuszcza niektóre minerały i dlatego ma nie tylko specyficzny zapach, ale także stonawy smak.

Zresztą zapach siarkowodoru na Islandii jest dość powszechny (w przeszłości uważano, że niektóre obszary wyspy są po prostu wrotami do piekieł). W Reykjavíku w kranach płynie gorąca woda z geotermalnych źródeł. Woda, która ma lekki zapaszek. Energia geotermalna jest na Islandii powszechnym źródłem

energii elektrycznej, wiele domów jest ogrzewanych wprost z ciepłych źródeł, a większość miejscowości ma swoje ciepłe baseny. Niektóre z takich miejsc są dzisiaj zamienione w luksusowe spa, gdzie goście mogą nie tylko się wygrzać, nie tylko wdychać mineralne zapachy czy napić się wody o oryginalnym smaku, ale także nacierać się wulkanicznymi błotami.

Ciągła zmiana

Ogień rzeczywiście miejscami wygrywa. Przypominają o tym czarne jak smoła bazaltowe plaże, przypominają wulkany – w tym wiele czynnych, gejzery i zapach. Ale ta wyspa ma drugiego hegemoną. Jest nim lód. Ten na stałe pokrywa ponad 10 proc. powierzchni Islandii. Pokrywa i kształtuje, a właściwie rzeźbi. I to bezparadonowo. Po lodowcach można chodzić (choć wymaga to ogromnej sprawności i odpowiedniego sprzętu), ale można wchodzić także do nich. Lodowe jaskinie to autentyczny cud przyrody.

Lodowcowe rzeki regularnie niszczą drogi w niektórych rejonach kraju. Ale te same rzeki tworzą bodaj najpiękniejsze wodospady na Ziemi. W jednym z przewodników autorzy napisali, że po zobaczeniu wodospadów Islandii wszystkie inne wydawać się już będą jedynie ciekawostką. Widok rwących rzek niosących do oceanu ogromne kry lodu jest niezapomniany. Podobnie jak pola błękitnych gór lodowych dryfujących w zatokach i fiordach w okolicach Hoefn. Ale wystarczy jeden wietrzny dzień i cały lód zostaje wypchnięty w ocean. Z dnia na dzień zmienia się krajobraz, z dnia na dzień zmienić się tutaj może wszystko.

Islandia pod każdym względem jest wyspą na skraju. Na skraju Europy, na skraju dwóch płyt tektonicznych, na skraju dwóch walczących z sobą mas powietrza. Czasami bycie z boku popłaca. Tak bywało wielokrotnie, gdy polityczne czy religijne zawieruchy w Europie nie docierały do Islandii. Tak było także wtedy, gdy Europę pustoszyły zarazy, a Islandia nawet o tym nie wiedziała. Ale ten skraj bywa też kłopotliwy. Wulkany, gejzery i trzęsienia ziemi wielokrotnie zmieniały – i wciąż zmieniają – oblicze tej wyspy. I ta ciągła zmiana to chyba to, co tutaj najbardziej przyciąga. Zmiana, do której zarówno przyroda, jak i ludzie świetnie się dostosowali.

Podpis pod zdjęcie z chatupami pokrytymi darnią:

Na Islandię pierwsi osadnicy przybyli w IX wieku. I byli to norwescy wikingowie. Wiele zresztą wskazuje na to, że byli to uciekający ze swojego kraju buntownicy.

Islandia jest praktycznie pozbawiona lasów, stąd na większe budowle drewno ściągano aż z Norwegii.

Tomasz Rożek

Dni świętego rabanu *ciąg dalszy ze str. 2*

– Zobaczenie tylu młodych modlących się razem umocniło moją wiarę – mówi Kasia Cuvilier, uczestniczka ostatniego spotkania w Rio de Janeiro. – ŚDM dają możliwość zamienienia wiary i poczucie wspólnoty, a myślę, że młodzi tego potrzebują. Może na co dzień ciężko im mówić o swojej wierze, a w grupie osób wyznających te same wartości czują się bezpiecznie.

Dla Kasi ŚDM w Rio były przetorem także z innego powodu: to tu, dzięki niezwykłemu splotowi wydarzeń, spotkała swojego przyszłego męża Dylana, Kanadyjczyka. Po ślubie, który odbył się w Polsce, zamieszkali razem w Kanadzie. – Nie było łatwo zostawić rodzinę, znajomych, pracę, zespół, w którym grałam, i wyruszyć na inny kontynent, ale myślę, że Bóg dał mi odwagę – wyznaje. – Mimo że nie jest tatwo, jestem bardzo wdzięczna za tę miłość, jaką Bóg nas obdarzył.

Ewangelia na dachach

Najwięcej uczestników, bo aż 4 mln (a według niektórych źródeł nawet ponad 5 mln), zgromadziły do tej pory Światowe Dni Młodzieży w Manili na Filipinach w 1995 r. Było to wydarzenie tym bardziej znaczące, że rozegrało się na najmniej zewangelizowanym kontynencie. Filipiny były wówczas jedynym azjatyckim krajem, w którym katolicy stanowili większość (obecnie takim krajem jest także Timor Wschodni, w tamtym czasie okupowany przez Indonezję). Papież przedstawił w Manili historię chrześcijaństwa w pigułce. Mówił o tym, jak nieliczna wspólnota uczniów, podobna do ziarenka gorczycy, rozrosła się w wielkie drzewo: „To wielkie drzewo swymi licznymi konarami sięga na wszystkie kontynenty, do wszystkich krajów

świata, których większość jest tu reprezentowana przez swoich delegatów. Twój kraj, droga młodzieży filipińska, jest szczególnie silną i zdrową gałęzią tego drzewa, rozrosniętą na cały, rozległy kontynent Azji. W cieniu tego drzewa, w cieniu jego gałęzi i liści, narody świata mogą odpocząć”.

Takie kluczowe, dotykające serc zdania padały niemal w czasie każdego Światowych Dni Młodzieży. Z Denver, nowoczesnej amerykańskiej metropolii, gdzie w 1993 r. po raz pierwszy w ramach ŚDM została odprawiona Droga Krzyżowa, szczególnie zapadły w pamięć słowa Jana Pawła II: „Nie czas teraz wstydzić się Ewangelii, ale czas głosić ją na dachach”. Na spotkaniu w Sydney w 2008 r., nazywanym „bierzmowaniem świata”, Benedykt XVI nawoływał do przyjęcia mocy Ducha Świętego: „Wyzwólcie te dary! Sprawcie, aby mądrość, intelekt, siła, nauka i pobożność stały się znakami waszej wolności!”. A Franciszek w 2013 r. w Rio de Janeiro zachęcał młodych, by „zrobili raban”: „Bądźcie rewolucjonistami! Proszę was, byście płynęli pod prąd. Tak, żądam od was, byście się zbuntowali. Zbuntujcie się przeciwko tej kulturze doczesności, której wydaje się, że nie umiecie sami decydować o swoim losie”.

Wszystkie te przestania, które kierowali do młodych trzej kolejni papieże, łączy jedno: wezwanie do porzucenia wygodnego życia i do odważnego podążania drogą wskazywaną przez Ducha Świętego. Takie ofensywne, wychodzące do świata chrześcijaństwo pociąga młodych ludzi, gotowych do przekraczania samych siebie i podejmowania wyzwań. Z pewnością i teraz, w Krakowie, usłyszą oni słowa, które wskażą im drogę. □

Szymon Babuchowski

Szczyt NATO ciąg dalszy ze str. 3

Warto tu zwrócić uwagę na opór niektórych krajów. Dla przykładu Jean-Marc Ayrault, szef MSZ Francji twierdził wprost – „nie chcieliśmy podważyć aktu stanowiącego NATO-Rosja”. Przypomnijmy, że dokument ten pochodzi z roku 1997(!), z zupełnie innej rzeczywistości, kiedy to Rosja nie zdradzała jeszcze żadnych agresywnych planów.

Podjęte na szczycie decyzje zbliżają też doktrynę paktu do współczesnych wyzwań militarnych. Obecnie liczy się szybkość reagowania na zagrożenie. Stałe bazy stają się elementem uzupełniającym wobec mobilności wojsk.

Ostatecznie, zamiast stałych baz, w Polsce i w trzech państwach bałtyckich będą rotacyjnie przebywały cztery grupy batalionowe oraz przemieszczająca się po ich terytoriach amerykańska brygada pancerna. Na terenie naszego kraju pojawią się także magazyny z bronią. W sumie będzie to ok. 5 tys. żołnierzy. Nastąpi też rozbudowa tzw. posterunku lotniczego w Łasku. Dowództwo amerykańskiej brygady pancerniej też będzie znajdowało się w Polsce, podobnie jak nowopowstający ośrodek rozpoznania i wywiadu NATO przeznaczony na wschodnią flankę. NATO ma wzmocnić również obronę cyberprzestrzeni.

W Polsce tzw. krajem ramowym jeśli chodzi o współpracę wojskową mają być Stany Zjednoczone. Na Litwie dowodzić będą Niemcy, na Łotwie – Kanada, a w Estonii – Wielka Brytania. Rotacja ma następować co dziewięć miesięcy, a do zmian będzie dochodzić bez przerw. Dlatego też mówi się o „rotacji stajek”, wspartej tzw. „szpicą NATO”.

Wzmocnienie flanki wschodniej staje się faktem. Wzmocniona ma być także flanką południową, gdzie Rumunia, Bułgaria i Turcja także obawiają się agresywnej polityki rosyjskiej, a dodatkowo wojny zagrożeniem są islamscy.

Przy tym szef NATO Stoltenberg zapewniał jednak, że „NATO nie chce nowej zimnej wojny, nowego wyścigu zbrojeń ani konfrontacji. Rosja nie będzie izolowana, ale najważniejsze dla Sojuszu jest bezpieczeństwo jego obywateli”.

Przywódcy odbyli również sesję poświę-

coną Ukrainie. Uczestniczył w niej prezydent Ukrainy Petro Poroszenko. Sojusz zdecydował o pogłębieniu wsparcia dla tego państwa, w tym m.in. szkolenia ukraińskich żołnierzy, ale nie do walki z separatystami, a w celu „budowania długoterminowych zdolności”.

Poza tym szczyt zajął się sprawą dalszej obecności militarnej sojuszu w Afganistanie oraz zwiększenia zaangażowania w walkę z tzw. Państwem Islamskim. Ważnym tematem było też członkostwo w Pakcie Gruzji. Perspektywy wejścia do Sojuszu otwarto przed Gruzją w czasie szczytu NATO w Bukareszcie w kwietniu 2008 r., jednak sprzeciw Berlina i Paryża, które obawiały się napięć w stosunkach z Moskwą, uniemożliwił wówczas przyznanie Tbilisi planu działań prowadzących do członkostwa. W Warszawie szefowie dyplomacji państw członkowskich NATO wyrazili poparcie dla aspiracji Gruzji do członkostwa w Pakcie Północnoatlantyckim.

Szczyt był też okazją do wielu rozmów politycznych, spotkań na najwyższym szczeblu, a Polska w roli gospodarza poważnie umocniła swój autorytet.

Podsumowując warszawskie spotkanie można powiedzieć, że Amerykanie wracają do Europy, a tzw. zasada muszkietierów – jeden za wszystkich, wszyscy za jednego – nadal obowiązuje.

Szkoda tylko, że tuż przed szczytem NATO miał miejsce w kraju szczyt... bezczelności czy bezmyślności. Opozycja postanowiła zgłosić w Sejmie wnioski o... odwołanie ministra obrony Antoniego Macierewicza. Działanie nie tylko głupie, ale biorąc pod uwagę termin tego wniosku – wręcz antypaństwowe. Tym bardziej, że minister był jednym z architektów spotkania NATO i dał się poznać z bezkompromisowości i aktywności w konstruowaniu działań obronnych i bezpieczeństwa Polski.

Wniosek Platformy Obywatelskiej o odwołanie Macierewicza nie miał żadnej przesłanki merytorycznej, sięgnięto za to nawet po plotki kolportowane przez SB za czasów komunistycznych i współczesną V kolumnę (a właściwie niemal wszystkie kolumny) „Gazety Wyborczej”.

Zdając sobie sprawę z marnej jakości

argumentów, wzmocniono je osobą wnioskodawcy – postać Stefana Niesiołowskiego. No i polaty się... pomyje. Nie kontrolującego się posta PO wsparty w atakach niektóre media i np. Ryszard Petru w TOK FM, który stwierdził, że Macierewicz jest... szalony, powtarzając w ten sposób starą prowokację esbecką. Wprawdzie „cygan dla kawału dał się podobno powiesić...”, ale dla kawalarzy miejsca w polityce nie ma. Zwłaszcza, gdy naraża się własne państwo!

Opozycja zapamiętała też tylko trzymi-nutowe wystąpienie Obamy na konferencji prasowej, w którym nawiązał do tzw. sprawy Trybunału Konstytucyjnego. Jak napisał coraz bardziej wyrabiający się intelektualnie lewak Sierakowski: „K... ale wstyd”. Dziennikarka „Gazety Wyborczej” Wielowieyska uznała z kolei, że jest to „sukces Polski, porażka PiS”. Można też zapamiętać zenujące przepychanie się Tuska wśród gości, by podczas ustawiania się do zbiorowej fotografii znaleźć się daleko od Andrzeja Dudy. „Szogun” gen. Koziej twierdził, że w USA szczyt nawet nie zainteresuje mediów. Można i tak, choć wymiar zjazdu i powzięte na nim postanowienia znacznie przekraczają „podwórkowe” zabawy opozycji. □

Bogdan Usowicz

Z okazji Światowych Dni Młodzieży w Krakowie Polskie Radio wydało płytę „...teraz i po wszystkie czasy” (Psalm 121), która niesie słowa miłości, wiary i pokoju.

...teraz i po wszystkie czasy

Psalm 121

Telewizja Republika i Gazeta Polska są patronami medialnymi albumu będącego kompilacją 13 utworów z religijnym przesłaniem.

Do wybranych tekstów literackich oraz Psalmów powstały kompozycje polskich kompozytorów takich, jak: S. Krajewski, Z. Namysłowski, Z. Konieczny, J. Stokłosa, W. Karolak, P. Rubik, M. Pośpieszański. Utwory zostały wykonane przez czołowych artystów m.in.: Annę Marię Jopek, Dorotę Miśkiewicz, Grażynę Łobaszewską, Seweryna Krajewskiego, Grzegorza Markowskiego, Stanisława Sojkę, Mietka Szczepniaka, Piotra Cugowskiego.

Kilka z kompozycji m.in.: List do Ciebie, Modlitwa, czy Pieśń o moim Chrystusie zostały wykorzystane w telewizyjnym programie słowno-muzycznym „Jesteś, który jesteś” w reż. Grzegorza Sadurskiego. Pozostałe utwory zostały nagrane i wydane w serii płytowej „Artyści Polscy w hołdzie Janowi Pawłowi II” wspólnie przez Polskie Radio i Stowarzyszenie Muzyki Chrześcijańskiej Gospel.

Na płycie znajdziemy również hymn „Błogostawieni miłosierni” skomponowany specjalnie z okazji XXXI Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016. □

Merci les Blancs-et-rouges !

Vous avez fait rêver toute une nation.

Des millions de Polonais, en Pologne comme en dehors du pays, ont vibré à l'unisson pendant le championnat d'Europe de football. Il y avait de quoi et pour une fois les espoirs des supporters n'ont pas été déçus. Ils en ont eu pour leur argent, comme on dit, et même plus.

Mais commençons par le commencement. Il y a tout d'abord eu la phase éliminatoire de l'Euro qui s'est déroulée de septembre 2014 à octobre 2015, avec pour objectif de sélectionner les équipes qui s'affronteraient au cours de la phase finale qui vient d'avoir lieu en France. À la suite des tirages au sort pour la constitution des groupes, la Pologne est tombée dans le groupe D avec l'Allemagne, l'Irlande, l'Ecosse, la Géorgie et Gibraltar. Sur les dix matchs joués, l'équipe polonaise en a gagné six, elle en a perdu un et a fait trois nuls, ce qui était déjà une belle performance pour elle qui n'avait pas été capable de gagner son ticket pour le Mondial 2014 à Rio. Elle a obtenu ses plus gros scores contre Gibraltar – 7 à 0, à l'aller au cours de son déplacement dans l'enclave britannique, et 8 à 1, au retour à Varsovie. Elle a aussi gagné 2 à 0, à domicile, contre l'Allemagne, mais a perdu 3 à 1, au retour à Francfort. La victoire contre la Mannschaft, championne du monde en titre, a été accueillie avec un débordement de liesse comme on peut l'imaginer. Les Polonais vibraient de nouveau pour leurs joueurs. La victoire était historique, car c'était le premier match gagné par les Polonais contre les Allemands sur les 17 rencontres jouées en 81 ans. Au final, la représentation polonaise s'est classée en deuxième position avec 21 points, derrière l'Allemagne (22 points). Cette qualification s'est doublée d'une autre bonne nouvelle grâce aux treize buts marqués par Robert Lewandowski, ce qui en a fait le meilleur buteur des éliminatoires devant Zlatan Ibrahimović (11 buts).

Être qualifié pour la phase finale, c'est bien, mais pour quoi faire après, pour arriver où ? L'objectif que l'équipe polonaise s'était fixé était raisonnable, car il s'agissait au départ de passer le premier tour, ce qu'elle n'avait pas encore réussi à faire au cours des deux championnats européens précédents pour lesquels elle s'était qualifiée, sur le terrain en 2008 et d'office en 2012 en tant que pays co-organisateur. À chaque reprise, elle était arrivée dernière de son groupe et avait dû quitter le championnat à la tête basse. Il s'agissait donc de mettre un terme à cette fatalité. Au tirage au sort pour la constitution des groupes, la Pologne a retrouvé encore une fois l'Allemagne, en compagnie de l'Irlande du Nord et de l'Ukraine. Le premier match contre les Nord-Irlandais s'est soldé par une victoire par 1 à 0 en faveur des Polonais. Le but d'Arkadiusz Milik a signé la première victoire de la représentation nationale polonaise en phase finale de l'Euro. La Pologne entière jubilait devant cet exploit historique, mais ce n'était que l'Irlande du Nord, une équipe à la portée de notre pays. Qu'en serait-il contre l'Allemagne, auréolée de tous ses titres ? Les Polonais ont tenu tête aux champions du monde. Le match nul 0 à 0 a été considéré comme une grande victoire par les supporters des Blancs-et-rouges. Il restait l'Ukraine, battue par 1 but à 0 grâce au tir de Jakub Błaszczykowski. Au bout du compte, deux victoires et un nul pour notre pays qui s'est classé deuxième

du groupe C, derrière l'Allemagne omniprésente, et qui a passé le premier tour. Objectif atteint ! Mais, comme on dit, l'appétit vient en mangeant et, après la qualification pour les huitièmes de finale, le nouvel objectif était de monter en quart. Le match contre la Suisse a été haletant. Jakub Błaszczykowski avait ouvert la marque, mais les Helvètes ont égalisé en deuxième mi-temps. Il faudra attendre les tirs au but pour départager les deux équipes. Du côté polonais, Lewandowski, Milik, Glik, Błaszczykowski et Krychowiak ont mis le ballon au fond du filet, tandis que les Suisses ont raté un tir, ce qui fait que les Blancs-et-rouges ont été qualifiés. En quart de finale, contre les Portugais, le même scénario s'est répété. Lewandowski avait ouvert la marque dès la deuxième minute, mais le Portugal a égalisé et ce sont encore une fois les tirs au but qui ont départagé les deux équipes. Malheureusement, cette fois-ci la chance n'était pas du côté polonais. Błaszczykowski a raté son tir, ce qui a donné la qualification aux Portugais. Il paraît qu'un dicton dit qu'une équipe ne gagne pas deux fois de suite aux tirs au but. Pourtant, qui ne s'était pas mis à rêver d'une finale Pologne-Islande... ?

Quoiqu'il en soit, les Polonais ont rempli leur contrat, celui de se qualifier après la phase de groupes, et même plus, en allant jusqu'en quart de finale, à la plus grande joie des supporters. Les Blancs-et-rouges sont sortis de l'Euro sans perdre un seul match et, pour la première fois depuis longtemps, sont rentrés la tête haute et ont été accueillis comme des héros. Ils ont montré de quoi ils étaient capables, même du meilleur ! Il y a encore des choses à améliorer dans le jeu et la cohérence, mais le travail du sélectionneur Adam Nawałka a été payant. Il a su constituer une équipe comportant des bons joueurs et sachant jouer ensemble. Du coup, il a vu son contrat prolongé pour les éliminatoires à la coupe du monde de 2018 et, en cas de qualification, jusqu'à la fin du Mondial. □

Plan Morawieckiego

ciąg dalszy ze str. 7

Blizsze spojrzenie na proponowane reformy prowadzi do przygnębiającego wniosku: obecnie gdzie nie spojrzeć, wszędzie dominuje chaos i bałagan – rezultat wielu nieprzemyślanych, niespójnych działań bądź braku jakichkolwiek prac porządkowych. Jeszcze do niedawna wszystko co złe, miało być spadkiem po komunizmie. Teraz widać, że była to skuteczna wymówka i usprawiedliwienie własnego nieudacznictwa. W tym tunelu widać jednak światło. Niewątpliwą zasługą Kaczyńskiego jest, że uczynił wicepremierem właściwego

człowieka na miarę ogromnych wyzwań, jakie stoją przed rządem deklarującym, że dąży do przywrócenia Polski Polakom.

Zabawki zostały rozrzucone, część z nich nie działa. Może w końcu wydorosłejemy... Morawiecki zabrał się za sprzątnięcie tego bałaganu. Jeśli mu się uda, zostanie drugim Kwiatkowskim. Jeśli nie, dołączy do nielicznego grona wybitnych strategów, którzy – wbrew samym Polakom – usiłowali zdziałać coś pożytecznego dla współobywateli i dla Polski. □

Wojciech Turek

Uczynki miłosierne względem duszy

ks. dr Krystian Gawron

Wątpiącym dobrze radzić!

Wątpienie może stymulować do poszukiwań, albo wtlaczać w apatię i w uczucie bezradności. A już istnym «zabiciem człowieka» jest poddawać w wątpliwość jego wiarygodność, na podstawie osobistych sądów, uprzedzeń czy plotek.

Dużo prawdy jest w tym, że «więcej ofiar pada przy dźwięku tyżeczki w szklance niż na wojennym froncie». Zawsze odbywa się to, oczywiście, w «zatroskaniu» o poprawność czy o wyższe dobro. Znane jest przecież powiedzenie: «Odebrałeś mi dobre imię – odbierz mi i życie». Wciąż za mało zdajemy sobie sprawę z tego, jak ciężkie potrafią być grzechy języka.

Ileż wycierpiał właśnie z tego powodu sam Dawid! Musiał uciekać, ukrywać się a nawet szukać pomocy u obcych. Ale to od Dawida trzeba nam się uczyć właściwej postawy, jak się zachować wobec poddania w wątpliwość. On nigdy nie zwątpił w absolutną miłość Pana Boga! Nawet, kiedy był krzywdzony i spotwarzany, szanował Namaszczonych! Może, dlatego spełniły się na nim słowa wielkiego Izajasza: «Nawet gdyby matka twoja o tobie zapomniała Ja o tobie nie zapomnę». Może właśnie, dlatego, już od trzech tysiącleci, śpiewamy psalmy Dawida – hymny bezgranicznego zaufania Panu Bogu.

«Wątpiącym dobrze radzić» znaczy

przede wszystkim, żeby przy nich stanąć z miłością, zachęcać do przebaczenia i życzliwie – bezinteresownie – przekonywać «faktem Dawida». Przecież i samego Pana Jezusa odsądzano od czci i od dobrego imienia. Czyż nie «między złoczyńców został zaliczony»? Czyż nie spotkał się nawet z zarzutem, że przez Belzebuba wyrzuca złe duchy – i to po dokonywaniu tylu dobrych czynów! Nie dziwny się, że właśnie w tym kontekście Zbawiciel powiedział nam o grzechu przeciw Duchowi Świętemu, który nigdy nie może być odpuszczony. Każdemu spośród nas przyjdzie przecież zdać sprawę z (dokładnie) każdego słowa. Punktem niezawodnym odniesienia niech będzie dla nas fakt, że Chrystus – Prawda zmartwychwstał! Kiedy spada na mnie niestuszne pomówienie, pierwszą rzeczą, jaką robię, jest modlitwa w intencji tego, który mnie ugodził. Raz nawet, wobec poddania mnie w wątpliwość, odpowiedziałem: «Kiedyś bałem się Sądu Ostatecznego, dzisiaj cieszę się, że ten Dzień nadejdzie, bo wtedy to

fot. Frankowscy

nie ja będę się wstydził». Franciszek – nasz Ojciec Święty – podjął się dzieła reformy Kurii Rzymskiej i ostro napiętnował tzw. «chiaccherate» w znaczeniu «plotkowania» jej urzędników, co wydaje się niby mało brane pod uwagę a jednak jakże szkodliwe. Papież zwraca też uwagę na tzw. «peryferie Kościoła» i zachęca do wysiłku serca i niesienia nadziei gestem miłości. Trzeba zauważyć najpierw «peryferie własnego języka» zanim zaczniemy reformować innych, politykę czy mass-media. Nigdy jest za dużo «pozytywnego dobrego mówienia». □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ W finale Euro, po dogrywce, Portugalia pokonała 1:0 Francję i została mistrzem Europy. A pomyśleć, że mogło być tak pięknie i nie wiele brakowało, by na miejscu Portugalii była Polska.

☺ Za udział w EURO 2016 polscy piłkarze dostaną do podziału ok 8 mln zł.

☺ Polscy piłkarze znaleźli się wśród najlepszych graczy ćwierćfinałów. W czołówkach statystyk umieszczono Glika i Jędrzejczyka.

☺ W plebiscycie kibiców najlepszym polskim piłkarzem na Euro 2016 został wybrany Błaszczykowski. Oddało na niego głosy 50% wszystkich uczestników. Na drugim miejscu uplasował się Pazdan (16%

głosów), a trzeci był Fabiański (12%).

☺ Nasza piłkarska kadra w rankingu FIFA awansuje na najwyższe w historii, 14-15 miejsc.

☺ Reprezentacja Polski zajęła pierwsze miejsce w tabeli medalowej Lekkoatletycznych Mistrzostw Europy. Biało-Czerwoni wyprzedzili Niemcy i Wielką Brytanię, łącznie zdobywając aż 12 krążków, w tym 6 złotych. Włodarczyk po raz 3 z rzędu została mistrzynią Europy w rzucie młotem. W Amsterdamie w najlepszej próbie uzyskała 78,14 m. Szóste miejsce zajęła Kopron. Drugie złoto dla Polski zdobył nieoczekiwanie Sobera w skoku o tyczce (5,7 m.). Lisek był

4. Trzeci złoty medal w ME dotożył Małachowski w rzucie dyskiem (67,06 m.). Pozostałe złote medale zdobyli Kszczot (bieg na 800 m.), Fajdek (rzut młotem) oraz Cichočka (bieg na 1500 m.). Srebro wywalczyli: sztafeta 4x400 m. mężczyzn, M. Lewandowski (na 800 m.), Hoffmann (trójskok), Haratyk (pchnięcie kulą) oraz Linkiewicz (400 m. przez płotki). Po medal brązowy sięgnął w rzucie młotem Nowicki.

☺ Agnieszka Radwańska przegrała z ze Słowaczką Cibulkovą w 1/8 finału Wimbledonu. Mecz był porywający, ale wynik już nie. Zmęczona Cibulkova przegrała w 1/4.

☺ Z. Klepacka została wicemistrzynią

Z blogu red. Macieja Morawskiego –

fot. A. Zawadzka

Dziennik 4 lipca 2016

Rozmówca pyta: jak po „Brexitie” widzisz sytuację Europy? Czy ruchy populistyczne Unię rozwalą?

Nie jestem jasnowidzem, ale dostrzegam dwa ważne zjawiska. Po pierwsze „Brexit”, co rzuca się w oczy, „uderzył” Brytyjczyków po kieszeni, funt stracił na wartości, sytuacja ekonomiczna Wielkiej Brytanii – jak się zdaje

– pogarsza się. Po drugie bardzo spotęgowały się w Szkocji (i też ponoć w Irlandii Północnej) dążenia separatystyczne.

Co do operacji w stylu „Brexitu” w innych krajach Unii, to mam wrażenie, że mogłyby się one nie udać. Rzecz w tym, że społeczeństwa teraz już dość jasno zdają sobie sprawę z tego, że Europa jest zagrożona zamętem na jej obrzeżach, terroryzmem, naciskiem wielkich mas „uchodźców”, i że to wymaga wspólnych „unijnych” posunięć. Dalej, że wyrwać Europę z zastoju, unowocześnić (np. nowe super struktury, super szybkiej kolei), nakręcić europejską koniunkturę metodą wielkich inwestycji może też tylko Unia. Myślę, że np. we Francji Marina Le Pen, źle doradza, głosząc hasła antyunijne, i chęć wyjścia ze strefy euro. Dzięki takiemu właśnie „antyeuropejskiemu” stawianiu sprawy nie ma

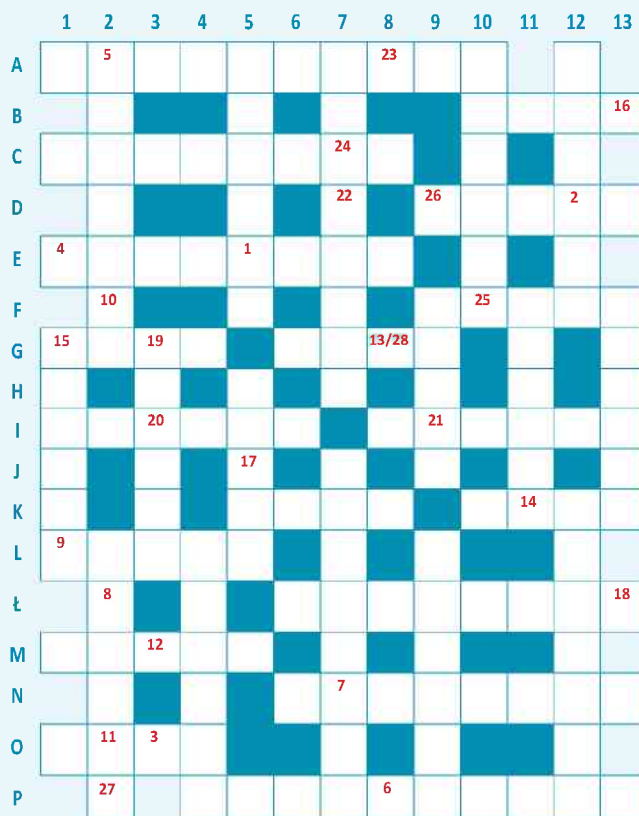
KRZYŻÓWKA Z PRZYSŁOWIEM „KU PAMIĘCI”

PROONUJE: MDz

Poziomo: A-1. Zakład leczniczo-rekreacyjny. B-10. Wdzięk, czar, powab. C-1. Komfortowy but. D-9. Bezpośrednio odpowiedzialny za mord polskich oficerów w Katyniu. E-1. Przewidywanie przyszłych zjawisk lub zdarzeń. F-9. Pora dnia po zachodzie słońca. G-1. Kończy modlitwę. G-6. Narzędzie pracy drwala. I-1. Pozostałość, przeżytek. I-8. Z gwizdkiem na boisku. K-5. Indonezyjska wyspa z Dżakartą. K-10. Plama na honorze sarmaty. L-1. Wytyczony szlak. Ł-6. Najbardziej wystające przednie i tylne części samochodów. M-1. Materiał na obuwie. N-6. Płynny lek sporządzony z kilku składników. O-1. Zastona na twarz noszona przez muzulmanki. P-4. Zielono-niebieski kolor.

Pionowo: 1-G. Dyshonor, zniewaga. 2-A. Wyraz lub zdanie powstałe przez przestawienie liter innego wyrazu lub zdania. 2-L. „Zakasuje się je przystępując do ciężkiej pracy. 3-G. Pogodny utwór poetycki opiewający uroki życia wiejskiego. 4-L. Część wiersza złożona z kilku wersów. 5-A. Ośrodek administracyjny rejonu trosnańskiego w obwodzie ortowskim (anagram słowa strona). 5-H. Dokument udziałowy w spółce akcyjnej. 7-A. Występuje w czyimś imieniu. 7-J. Dolnośląskie miasto nad rzeką Bystrzycą. 9-F. Dezorientacja, zaktócenie, zamieszanie. 9-L. Opieka, dbałość lub uczucie niepokoju o coś. 10-A. Luwr/Louvre. 11-F. Jednostka w systematyce roślin i zwierząt. 12-A. Gra w układanie 28 płaskich kostek. 12-K. Spaghetti. 13-F. Mebel do siedzenia z oparciem i poręczami. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28 utworzą rozwiązanie

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 15/2016: „Zgoda tworzy prawo” (Consensus facit legem).

Poziomo: zamach, sobota, satyna, kaucja, didżej, Panama, krasa, indor, kartusz, szkliwo, żelazo, ondula, gorycz, Karski, eksces, mirakl. **Pionowo:** psikus, powaga, ziemniaki, nadruk, porcja, emulsja, marksizm, zasada, żagiel, kartofle, matador, Larisa, ubecja, zacier, złotko. □

Bogdan Usowicz

Europy w windsurfingowej klasie RS:X. Tytuł mistrzowski w Helsinkach wywalczyła Francuzka Picon, która miała tyle samo punktów, co Polka.

☺ Reprezentacja Polski w finałach Ligi Światowej w Tauron Arenie Kraków zagra z mistrzami Europy Francuzami i szóstymi finalistami rozgrywek Serbami. W drugiej grupie mierzyć się będą Brazylia, USA i Włochy. Wcześniej, na turnieju LS w Nancy Polacy pokonali tylko Belgię.

☺ Dwaj reprezentanci Polski: Ponitka i Gielo (University of Mississippi) wystąpią w rozgrywkach ligi letniej NBA. Na mistrza Polski ze Stelmetem BC Zielona Góra posta-

wił Denver Nuggets, a na koszykarza ligi akademickiej NCAA Philadelphia 76ers.

☺ Włoszczowska na ostatnim kilometrze wyścigu o mistrzostwo świata w kolarstwie górskim, jadąc po pewny srebrny medal, przebiła oponę w rowerze, a brązowy „krążek” przegrała na finiszu o kilkanaście centymetrów. Mistrzynią świata została A. Lagvad.

☺ W Tour de France jedzie trzech Polaków: Majka, Bodnar (obaj Tinkoff) oraz Huzarski (Bora-Argon 18). W pierwszych dniach pokazywał się Majka, który 2 razy był na etapach 3 i jeden dzień jechał jako najlepszy „góral”.

☺ Niepokonany na zawodowych ringach 23-letni Szymański pokonał w walce rankin-

gowej pretendenta do pasa mistrza świata IBF Amerykanina Campforta. Pojedynek w wadze super półśredniej odbył się na gali w Reading (Pensylwania).

☺ Jędrzejczyk po raz trzeci obroniła tytuł mistrzyni świata UFC wagi słomkowej (52 kg). W Las Vegas na MGM Grand Garden Arena Jędrzejczyk pokonała po 5 rundach swą najgroźniejszą rywalkę, Brazylijkę K Gadelhę. Przed pojedynkiem w Las Vegas zawodniczka z Olsztyna zajmowała 12. miejsce w rankingu UFC (bez podziału na wagi i pteć). Teraz awansuje do czołowej „10” i jest jedyną kobietą w tym zestawieniu oraz najlepszą zawodniczką MMA na świecie. □

żadnych szans by w roku 2017 wygrać wybory prezydenckie, do tego ten jej obecny program może, moim zdaniem, poważnie przyhamować postępy wyborcze Frontu Narodowego.

Spoteczeństwa (co jak się zdaje dobrze zrozumiał Nicolas Sarkozy) chcą Unii, ale innej Unii niż dotychczas. Brukselskie kierownictwo Unii jest wysoce niepopularne! Szybko należy Unię zreorganizować, opracować nowy „Traktat Europejski”, umożliwiający sprawne działanie, inwestycje, nakręcanie koniunktury, działania na Bliskim Wschodzie, puszczenie w ruch czegoś na modłę planu Marshalla dla Afryki i krajów Orientu. Brukselskie kierownictwo Unii jest w oczach mas skompromitowane! Może

warto by zacząć przenosić instytucje kierownicze Unii do Strasburga? Byłoby to dobre świadectwo tego, iż naprawdę „idzie nowe”.

Jak już nieraz pisałem, pilnie potrzebnym jest też – na modłę stynnej francuskiej Legii Cudzoziemskiej – „Europejski Ochotniczy Legion Szybkiej Interwencji”. Dobrze uzbrojona i dobrze wyszkolona jednostka, mogąca wypełnić bliskowschodnie czy afrykańskie gniazda terroru. Myślę, że do takiej, dającej: dobre przeszkolenie militarne i dobre gaże, jednostki ochotników by nie zabrakło! I to także np. w Polsce czy na Węgrzech.

Jedno pewne. W życiu Unii konieczna jest „wymiana elit i WIELKI PRZEŁOM!” □

maciejmorawski.blox.pl

Czas pojechać do Polski

To był wyjazd do ziemi ojczystej, dla nas, członków Stowarzyszenia „Kresy we Francji”, ale zorganizowany głównie dla Francuzów pochodzenia polskiego z parafii św. Stanisława w Dourges – od zawsze żyjących na emigracji. Wielu odkrywało Polskę po raz pierwszy.

Każdy w swoim wyobrażeniu oczekiwał nieznanego. Lądowanie we Wrocławiu – stolicy kultury europejskiej 2016 – to odkrycie „Wenecji Północy” z rzeką Odrą i jej 120. mostami; wszystko skąpane w słońcu, zaskoczyło już pierwszego dnia.

Panorama Ractawicka – pierwsza karta historii, obrazująca powstanie kościuszkowskie w 1794 r. Trójwymiarowy obraz zrealizowany w 1894 r. we Lwowie, przeniósł wszystkich w tamtą epokę. Jedziemy do Częstochowy. Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze. Podniosła Msza św. w kaplicy, celebrowana przez ks. Leszka Wojciechowskiego, naszego opiekuna duchowego, wyjątknie dla naszej grupy. Swoje przeżycia uczestnicy wyrażali w emocjonalnym śpiewie podczas Eucharystii. Następnie zwiedzanie klasztoru Paulinów, Skarbcza i eksponatów w Muzeum historycznym

tutejszego kultu maryjnego. Czas wolny na skupienie, udział w Apelu Jasnogórskim, droga krzyżowa, a także odkrywanie miasta, ogromne osobiste przeżycia.

W południe i wieczorem spotykamy się w restauracji; wszyscy rozemocjonowani, kuchnia polska znakomita!

Na trasie Żelazowa Wola. Zwiedzanie dworku Fryderyka Chopina, park pachnący bzuem, azaliami, rododendronami i rozlegająca się muzyka, wzruszenia – często do łez. Wizytę kończymy w „bajkowej” restauracji, gdzie dalej towarzyszy nam muzyka, tym razem popularna, francuska, grana specjalnie dla naszej grupy. Wystrój lokalu z epoki Chopina, z licznymi obrazami i portretami. Wszyscy jesteśmy pod wrażeniem tego urokliwego, eleganckiego miejsca i wyśmienitego obiadu. Wieczorem jesteśmy w Stolicy! Warszawa zielona, parki, oświe-

lenia – Pałac Kultury – przypomina minioną epokę. Ogromne, szklane wieżowce to teraźniejszość i przyszłość. Zwiedzanie Starego Miasta, katedry (z przewodnikiem, po francusku); na trasie pomniki tragicznej historii tej wspaniałej metropolii.

Nasi pielgrzymi zmęczeni, ale czeka ich niespodzianka – wystawny obiad przygotowany w *Domu Polonii przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” – Oddział Warszawski*. W sali lustrzanej, prezes Oddziału, pani Agnieszka Bogucka wita nas z serdecznością w dwóch językach: „Dom Polonii jest również Waszym domem! Goście specjalni – *Zbysław Petryka – dziennikarz z Los Angeles, reprezentujący Kongres Polonii Południowej Kalifornii; Mariusz Olbromski – dyrektor Muzeum Iwaszkiewiczów w Podkowie Leśnej – nasz gość, prelegent ubiegłorocznej konferencji w Paryżu; Zbigniew Chrzanowski – dyrektor Polskiego Teatru we Lwowie, a także ks. Wacław Sadłoń – pallotyn, opiekun duchowy Warszawskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”* zaszczylili swoją obecnością to spotkanie.

Dzięki interwencji prezes Boguckiej, naszą grupą zainteresowała się TVP Polonia. Operatorzy telewizyjni przybyli do Domu Polonii, aby spotkać naszych „Francuzów” polskiego pochodzenia, (często drugie lub trzecie pokolenie), i nagrać relację z wydarzenia. Tak, więc, na żywo, organizatorzy i uczestnicy mogli przekazać przeżycia związane z pobytem w Polsce, szczególnie ci, którzy już w podeszłym wieku po raz pierwszy odwiedzili Ojczyznę swoich rodziców lub dziadków. (Audyjca została wyemitowana 16 maja 2016 na antenie TV Polonia o godz. 22.20 w programie: *Halo Polonia*: <http://halopolonia.tvp.pl/25385590/16052016-stowarzyszenie-kresy-we-francji>).

Podniosła atmosfera, wykwinny obiad, słowa serdeczności wywołują znowu wzruszenia wśród przybyszów z Francji.

1050-lecie chrztu Polski w kościele Saint-Esprit

W niedzielę, 18 czerwca w 12 dzielnicy Paryża odbyła się uroczysta Msza św. z okazji 1050 rocznicy chrztu Polski.

Już od wyjścia z metra Daumesnil dało się słyszeć bicie dzwonów. Przed wejściem goście w strojach krakowskich. To parafta rodaków ze Spotecznego Komitetu Obchodów 1050-lecia chrztu Polski. Świątynia zaprojektowana przez architekta Paul'a Tournon oddana wierzącym

w 1935 r. pw Saint-Esprit w stylu bizantyjskim przypomina Hagia Sophia w Stambule. W części centralnej widnieje fresk namalowany przez Maurica Denis.

Mszę św., polsko-francuską, koncelebrowali księża Stanislas Lemerle, inf. Stanisław Jeż oraz Bogdan Brzyś – rektor PMK we

Francji. W języku francuskim odczytano fragment Listu św. Pawła do Galatów. Podniosłą atmosferę uświetniła pieśń – Uwiełbiajcie Pana zaśpiewana po polsku przez zespół: „Soli Deo”, z Aulnay sous Bois, pod dyktando Bogdana Żądło.

Ks. inf. Stanisław Jeż przywołał historię

Zwiedzamy dalej. Powrót do historii – Muzeum Powstania Warszawskiego (z komentarzem po francusku w słuchawkach), każdy wybiera też swoją trasę. Naza jutrz nowe przeżycia- Grób ks. Jerzego Popiełuszki; Msza św., wspólna modlitwa i objaśnienia dotyczące życia i męczeńskiej śmierci kapłana Solidarności. W niedzielę jesteśmy w Pułtusk. Msza św. w farze; z udziałem dzieci. Kwaterujemy w średniowiecznym zamku zarządzanym przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. I znów wspaniałe przyjęcie i atrakcje: promenada gondolami po Narwi i kolacja (grillowa) nad brzegiem rzeki. Nasi Francuzi coraz bardziej zaskoczeni mówią: „my to tak z pałacu do zamku, – co za cudna Polska!”

Podążamy na północ. Przystanek Toruń. Rynek, Muzeum M. Kopernika, zakupy pierników, obiad i w drogę... do Gdańska. Zaczyna padać.

Serdeczne powitanie w Domu Sióstr Brygidek w Gdańsku-Oliwie, i ciepła kolacja wynagradzają pogodowy chłód. Następnego dnia udajemy się na Kaszubę, do historycznego skansenu w Szymbarku. Towarzyszy nam deszcz i zimno, ale ciekawość jest silniejsza, tym bardziej, że czeka nas kolejna karta historii naszego narodu, dotycząca deportacji Polaków na Syberię, emigracji do Kanady, a także odkrycie wyjątkowych eksponatów historycznych i współczesnych uzupełniających wiedzę zwiedzających. W „Karczmie dla Przyjaciół” w Wyczechowie rozgrzewamy się lokalnymi przysmakami.

I wreszcie Gdańsk! Zwiedzanie w grupach z przewodnikami (po polsku i po francusku). Stare Miasto zachwyca, kościół Mariacki, Długi Targ, Wybrzeże Mottawy - ze słynnym Żurawiem, wizyta w atelier obróbki bursztynu, nasi „pielgrzymi” tłoczą się wokół objaśniających, aby zapamiętać jak najwięcej. I już, w najlepszej restauracji „Gdańskiej”, dobry

obiad i odpoczynek pozwalają nabrać sił do nowych odkryć: Sopot! Czysty, pachnący wiosennym kwieciami, elegancki, ze słynnym, najdłuższym w Europie mołem; wita polskie morze. Oh! i ach! – stłyszmy z każdej strony – jest cudnie, bo i słońce przyczyna się do uatrakcyjnienia widoków.

18- maja świętujemy 25-lecie święceń kapłańskich ks. Leszka i jego współbraci w Katedrze Oliwskiej. Msza św. koncelebrowana, pod przewodnictwem abpa L. St. Głódzia zgromadziła księży jubilatów, ich rodziny, przyjaciół, wiernych i nas, którzy równocześnie odkrywamy słynny zabytek i jego światowej sławy organy, które brzmia dziś odświeżnie i podkreślają charakter uroczystości.

Wieczorem, Siostry Brygidki przygotowały nam wystawną kolację i ogromny okolicznościowy tort. Aby uhonorować 25-lecie kapłaństwa naszego duchowego przewodnika, pielgrzymi ofiarowują mu w prezencie obraz-ikonę Matki Bożej Częstochowskiej. Świętujemy!

Ostatni przystanek na naszej trasie. Na tle błękitnego nieba, słońce maluje przed nami Zamek w Malborku w swej ceglanej

czwerni. Ten wyjątkowy zabytek z XIV w., zachwyca swą historią, otoczeniem i nowoczesną organizacją przyjmowania turystów.

To był wyjazd niezwykły – pielgrzymka do Polski! Grupa złożona, w większości, z osób w „wieku poważnym”, które po zapragnęty zdażyć odwiedzić Ojczyznę swoich ojców. Pobyt był bogaty w miejsca naznaczone historią, dziś tętniące życiem, nowoczesne z odnowionymi zabytkami, oferujące zwiedzającym bogactwo historyczne, religijne, artystyczne, kulturowe, a także... gastronomiczne. Przybysze z Francji zaskoczeni byli również uprzejmością i kulturą młodzieży – w kościołach i miejscach publicznych.

11 dni naszego pobytu w Polsce obudziło polskie dusze i serca. Teraz już każdy chce mówić po polsku i zachować swoje przeżycia jak najdroższe skarby zdobyte, często w zapomnianej, Ojczyźnie. Odkrywaliśmy „naszą Polskę”! To bogate dziedzictwo, nasze korzenie, możemy teraz przekazać następnym pokoleniom i powrócić tu z dziećmi i wnukami. □

*Krystyna Orłowicz i Lila Stępień
(zgj. M. K. Orłowicz)*

naszego kraju od Mieszka I aż po wejście do Unii Europejskiej. A także historię kontaktów polsko-francuskich za prezydentury gen. De Gaulle'a, kiedy to w Pałacu Elizejskim była jeszcze kaplica. Wierni modlili się za rządzących Polską i Francją. A także mówili - byśmy nie zaprzepaścili tego wspaniałego dziedzictwa. Hosanna na wysokości – odśpiewali rodacy w strojach krakowskich. Doszliśmy do konkluzji, że we wspólnej polsko-francuskiej historii najważ-

niejszy jest honor, patriotyzm, ojczyzna.

Na cały kościół zabrzmiała pieśń – „Czarna Madonna” w wykonaniu chóru „Piaś” pod kierunkiem Brigidy Rucińskiej. A także ukochane pieśni naszego papieża, Jana Pawła II – „Barka” oraz „Abba Ojciec”. Przypomniano najważniejsze słowa św. Jana Pawła – „Nie lękajcie się, ja jestem z wami”. Tłumaczka „Tryptyku Rzymskiego”, poetka Agata Kalinowska-Bouvy odczytała fragment utworu napisanego przez naszego Ojca św.

Po zakończeniu Mszy św. Soli Deo oraz Piaś odśpiewały polskie pieśni patriotyczne m.in. „My pierwsza brygada”, „Utani, utani” oraz Poloneza.

Uroczysta Msza przejdzie do historii nie tylko parafii Saint-Esprit. Pozostanie w sercach uczestniczących w niej rodaków przybyłych do XII dzielnicy Paryża. □

*Jolanta Baretłowska
(fot.) Danuta Kasparian*

10-lecie w Champigny sur Marne

W niedzielę 12 czerwca 2016 r. w Szkole Polskiej w Champigny-sur-Marne odbyła się uroczystość zakończenia kolejnego roku szkolnego. Dzień ten był bardzo szczególny w historii naszej placówki, gdyż świętowaliśmy Jubileusz jej 10-lecia.

Nasi uczniowie przez długie miesiące przygotowawali się do tego wydarzenia. Honorowymi gośćmi byli m.in. Pani Konsul Agnieszka Kucińska, ks. Tomasz Sokół oraz ks. Piotr Wróblewski. Na początku powitaliśmy przybyłych gości, absolwentów naszej Szkoły, przyjaciół, grono pedagogiczne, rodziców oraz wszystkich uczniów. Przedszkolaki zarecytowały piękną wierszyk na powitanie, a następnie wyświetliłyśmy diaporamę, która ukazała 10-letnią historię Szkoły.

Oto niektóre informacje, jakie znalazły się w naszej prezentacji: Szkołę założyła pani Teresa Graca. Pierwsze zajęcia w Szkole Polskiej w Champigny sur Marne, w salkach przy parafii Saint Joseph odbyły się 6 maja 2006 r. W roku szkolnym 2015/2016 uczęszczano do naszej szkoły 80 uczniów. Salki w Champigny sur Marne, gdzie odbywają się zajęcia, mamy dzięki p. Eli Nowak. Dzisiaj różnią się one od tych sprzed 10-ciu lat. Dzięki zaangażowaniu rodziców i życzliwości ks. Marc'a Lulle odnowiliśmy nową salkę przy kościele, a najstarsi uczniowie uczą się w salce, którą udostępniło nam merostwo Champigny sur Marne. Nasi nauczyciele to wspaniali pedagogzy i wychowawcy: Stasia Kupczyk, Lucyna Drwał, Agnieszka Szymocha, Halina Żurek, Marta Urban, Dorota Anciaux, Dorota Mussard, Sylwia de Mareuil, Joanna Mussard i Kinga Andrzejczak. Zajęcia „z teatru” po polsku prowadzi p. Ania Pazur-Boukhtouche. Dzięki Joli Mioduszeńskiej nasze dzieci mają zajęcia plastyczne i artystyczne. Nasze kochane Siostry zakonne uczą dzieci religii. Uczyły w naszej szkole kolejno: siostra Agnieszka, siostra Myriam, siostra Klara, a obecnie siostra Rozalia. Opiekę duszpasterską nad nami pełnili: ks. Grzegorz Jeź, ks. Marcin Wojtasik, ks. Maciej Nizio, ks. Tomasz Sokół, a obecnie ks. Piotr Wróblewski. Nasza Szkoła działa przy Association Culturelle et Linguistique Franco-Polonaise du Val de Marne. Prezesem naszego stowarzyszenia jest Darek Kotda, wiceprezesem Marie-Thérèse Kotda, sekretarzem Dorota Anciaux, a skarbnicy to Ewa Guzik

i Agata Pustelna. Wielką chlubą naszej szkoły są... maturzyści: Claudia Nowak, Robert Graca, Sarah Skurczyński, Robert Głaz, Ania Kotda, Bruno Siwiński, David Głaz, Frédéric Malusi, Mathieu Nowak, Monika Kijowska, Ladislas Krzyżyński.

Oto niektóre ważne wydarzenia z 10-lecia naszej Szkoły:

– w listopadzie 2007 r. wystawialiśmy „Akademię Pana Kleksa”, na motywach powieści Jana Brzechwy, w reżyserii Anny Pazur-Boukhtouche, w Ośrodku Polskiej Misji Katolickiej im. Anny Frąckowiak w Paryżu. Dzieci z naszej szkoły występowały dla uczniów z innych szkół polskich z regionu paryskiego;

– w czerwcowy poranek 2008 r. odwiedziliśmy Ambasadę Polski w Paryżu. Dzięki wspaniałemu przewodnikowi – oprowadzała nas pani konsul Monika Biatecka – poznaliśmy historię tego niezwykłego miejsca, a także wspólnie wspominaliśmy wielkich Polaków, którzy mieszkali w Paryżu. Dowiedzieliśmy się również, na czym polega praca konsula. Wizytę zakończyliśmy seansem fotograficznym na zabytkowych schodach Patacu Monako;

– w październiku 2008 r. odwiedziła naszą szkołę pani Konsul M. Biatecka. Była to wizyta ciepła i słoneczna niczym owo popołudnie. W pokoju nauczycielskim „Pod wiatą” rozmawialiśmy o naszej – nie tylko szkolnej – działalności, opowiadaliśmy o naszych początkach, problemach, z którymi się zmagamy, także o wspaniałych ludziach, którzy nas wspierają. Pani Konsul słuchała uważnie, wypytywała, radziła. Poznana też grono pedagogiczne i oczywiście naszych uczniów;

– w styczniu 2009 r. w daleką drogę zabrała nas pani Magda Lena Górka, która słowem, gestem i śpiewem wyczarowała nam zupełnie inny świat: niezwykły, pełen czarów, dziwów i tajemniczości. Pomagał jej w tym przy pomocy swoich instrumentów muzycznych Serge Tamas. Jak każda bajka, również i ta zaczęła się od tradycyjnego: „daleko, daleko, za górą, za rzeką...”. Była to fascynująca wyprawa do krainy baśni;

– okres przedświąteczny to bardzo szczególny czas również w naszej szkole. Staramy się podtrzymywać tradycje, zatrzymać na moment, spędzić razem kilka chwil, podzielić radością. Dzieci przygotowują jasełka i wspólnie przeżywamy tułaczkę Marii i Józefa, narodzin Jezusa, zachwyt pasterzy. Razem śpiewamy kolędy, dzielimy się opłatkiem oraz życzeniami. I nawet zapracowany Mikołaj nas odwiedza, przynosząc dzieciom słodkie podarki, niekiedy prosto z Polski! Karnawat to czas radości i rozrywki. Świątą ku temu okazją jest np. zabawa choinkowa, na której były korowody i tańce. Uśmiechy i wypieki na twarzach dzieci potwierdziły, że impreza była bardzo udana;

– w styczniu 2011 r. odbył się koncert kolęd w kościele St. Joseph du Tremblay w wykonaniu chóru Gaude Mater... Pięknie rozbrzmiewały polskich melodie wyczarowywane ręką dyrygent Ewy Lenartowicz. Gościem honorowym była konsul Magdalena Ryszkowska; – w czerwcu 2008 r. nasi uczniowie zamienili się w dziennikarzy i przygotowali specjalne humorystyczne wydanie Teleexpressu. W serwisie informacyjnym pojawiły się bardzo ważne wiadomości: Dzień Matki, zbliżające się wakacje, prognoza pogody na lato, najnowsze tendencje w modzie oraz podsumowanie kończącego się roku szkolnego. Oczywiście, nie obyło się bez wakacyjnych przebojów muzycznych;

– w 2010 r. wspólnie obchodziliśmy dwusetną rocznicę urodzin Fryderyka Chopina. Z tej okazji przygotowaliśmy przedstawienie: dzieci recytowały wiersze o słynnym kompozytorze oraz wspólnie słuchaliśmy jego muzyki;

– spektakl, który przygotowowały nasze dzieci w czerwcu 2013 r. poświęcony był wierszom Juliana Tuwima. Okazją była specjalna, w tym, bowiem roku przypadła sześćdziesiąta rocznica śmierci poety, a rok 2013 ogłoszono w Polsce „Rokiem Tuwima”. Ustyszeliśmy pięknie recytowaną „Lokomotywę”, „Rzepkę”, była również „Zosia Samosia”, „Pan Hilary” oraz „Abecadło”. Wszyscy z przyjemnością przypomnieli sobie wiersze z dzieciństwa;

– w czerwcu 2014 r. nasze dzieci wraz z p. Anią Pazur-Boukhtouche przygotowowały zabawną i pouczającą lekcję geografii o Polsce. „Zwie-

dziliśmy” różne regiony oraz miasta w Kraju: Warszawę, Kraków, Częstochowę, Zakopane, Poznań, Toruń, Wrocław, Szczecin, Rzeszów. Usłyszeliśmy piękne polskie piosenki, m.in. „Szła dziewczeczka do laseczka”, „Hej sokoty”, „Bosman”, „Morskie opowieści”, „Miata baba koguta”, „Pieniązki, kto ma”, „Baju baj...”. Najmłodsze dzieci tańczyły poloneza, krakowiaka i trojaka. Usłyszeliśmy polskie legendy i przypomnieliśmy sobie sylwetki słynnych Polaków;

– w ramach zajęć w naszej Szkole dzieci przygotowują się do I Komunii św. oraz Bierzmowania. To wielkie przeżycie zarówno dla dziecka jak i jego rodziny, która bardzo często przyjeżdża specjalnie na tę okazję z Polski;

– w kwietniu 2010 r. dzieci przygotowujące się do I Komunii spędziły z Siostrami weekend w Le Moulinet sur Solin. Wyjazd ten był bardzo udany, pełen śmiechu i radości, nie zabrakło na nim modlitwy, Eucharystii, jak i zabawy;

– w kwietniu 2013 r. odbyła się Pielgrzymka do Lourdes. Sanktuarium MB w Lourdes jest światowym centrum pielgrzymek. W skupieniu

i bez pośpiechu uczestniczyliśmy w uroczystościach religijnych.

Wyświetlona diaporama przybliżyła wszystkim 10-letnią historię naszej Szkoły. Minęło 10 lat, podczas których niektórzy uczniowie z maluszków wyrosli na dorastającą młodzież, niektórzy są dzisiaj studentami bądź już pracują. Inni chodzą do naszej Szkoły od niedawna. To właśnie dla tych wszystkich dzieci organizujemy naukę języka polskiego w sobotnie popołudnia już od 10 lat, a nagrodą dla nas, nauczycieli i rodziców, za trud, jaki wkładamy w naukę języka polskiego i pielęgnowanie kultury polskiej jest uśmiech i postępy każdego dziecka.

Po części oficjalnej przyszedł czas na część artystyczną: jednym z najważniejszych wydarzeń w historii naszej Szkoły była wspomniana „Akademia Pana Kleksa”. Po kilku latach, tym razem z innymi uczniami, chcieliśmy przeżyć jeszcze raz tę przygodę. Spektakl został pięknie przygotowany i wspaniale zagrany przez wszystkie dzieci. Po zastużonych oklaskach, nasi uczniowie otrzymali broszurki, specjalnie wydane na 10-lecie

naszej Szkoły oraz dyplomy. Następnym punktem programu były podziękowania osobom zastużonym dla naszej szkoły, których obdarowaliśmy upominkami. Podziękowaliśmy siostrze Rozalii, która wyjeżdża do Kamerunu na Misje, a następnie wręczyliśmy broszurki wszystkim gościom. Pani Konsul Agnieszka Kucińska zabrała głos, dziękując wszystkim za 10-letnią pracę. Dziękujemy także Pani Konsul z całego serca za obecność na naszej uroczystości oraz docenienie naszego wysiłku! Na koniec części oficjalnej był tort dla Szkoły w kształcie książki, wykonany przez Ewelinę Banaś, tradycyjne „Sto Lat” oraz 10- świeczek! Na zakończenie popołudnia zaprosiliśmy wszystkich na zastużony poczęstunek. To było cudowne popołudnie. Życzymy wszystkim owocnej kontynuacji, na pewno warto ofiarować naszym dzieciom dar, jakim jest znajomość języka polskiego! Oto strona Szkoły Polskiej w Champigny-sur-Marne www.aclfp94.com oraz adres e-mail: szkolapolskachampigny@yahoo.fr

opr. T.G.

Michał Junik odszedł do wieczności

Michał Junik urodził się 18 stycznia 1920 r. w miejscowości Cygany. Jako 19-latek, 27 sierpnia 1939 r. zgłasza się do służby ochotniczej i zostaje przydzielony do 14 Batalionu Korpusu Obrony Pogranicza, na wschodniej granicy Polski, w Borszerowie.

Po klęsce wrześniowej, przekracza granicę w Kutach i zostaje internowany w Rumunii. Na początku 1940 r. wyjeżdża do Francji i otrzymuje przydział do Szkoły Podoficerów, w Coëtquidan (I Bat. I Komp. CKM).

Bierze udział w operacjach obrony Janzé (departement Ile et Vilaine), gdzie jego batalion stoczył kilka zwycięskich bitew, biorąc do niewoli jeńców. 19 czerwca, po wykonaniu 40-kilometrowego marszu, jego jednostka – wraz z 3-cią Dywizją – przybywa do Redon w Bretanii. Tu Michał Junik dostaje się do niewoli i wywieziony do stalagu XVII B w Krems w Austrii.

12 maja 1945 r. wydostaje się spod okupacji wojsk sowieckich i powraca do Francji. Ponownie zgłasza się do Wojska Polskiego i zostaje skierowany do obozu zbornego II w Sorgues, a następnie do La Courtine. W styczniu 1948 r. zdemobilizowany, odmawia powrotu do Kraju i pozostaje we Francji.

Pracuje, ale ani na chwilę nie przerywa

działalności patriotycznej. Jest członkiem Związku Rezerwistów – Koło Nancy, a od 1992 r. Koło Paryż. Uczestniczy w Komisji Szkolnej – Okręgu Paryż – w latach 1975 – 1982. Należy także do Stowarzyszenia „Concorde”, Stow. Opieki nad Polskimi Grobami, jest też sztandarowym Polskiej Organizacji Walki o Niepodległość na terenie Francji – P.O.W.N.

Wielokrotnie odznaczony przez władze francuskie: Croix du Combattant Volontaire 1940-1945, Médaille Commémorative Française de la Guerre 1947, The War Medal 1939-45, nadany przez Dowództwo Angielskiego Obozu. Został też odznaczony przez Ambasadę Polską Medalem „Pro Memoria”. 8 września 2009 r. Rzeczpospolita Polska mianuje Pana Michała Junika porucznikiem w Korpusie Oficerów.

Codziennie miał na ustach słowo „Polska” i z Nią się żegnał w ostatnich chwilach.

Śp. Michał Junik należał do Drugiej Wielkiej Emigracji we Francji, która pozostawiła

legendę i wzór – jak pracować, walczyć i umierać za Ojczyznę. Niech posłuży, jako przykład dla następnych pokoleń. Cześć Jego Pamięci!

Zarząd Krajowy SPK Francja

Ewangelizacyjna Oaza Służby Liturgicznej

„Odkryj sw. jchrzest – godność dziecka Bożego, mi. ję i powołanie”.

Od 18 do 22 kwietnia br. w La Ferté Imbault, w Domu Miłosierdzia Bożego, w przepięknej scenerii lasów solońskich, zaledwie 200 kilometrów od Paryża, miała miejsce pierwsza Ewangelizacyjna Oaza Służby Liturgicznej.

Pomysłodawcą i organizatorem tych swoistych rekolekcji był ks. Piotr Wróblewski. On też, wraz z tutejszym księdzem dyrektorem Sławomirem Wojciechowskim głosili dla ministrantów konferencje i prowadzili grupy dzielenia się Bożym Słowem, jak również sprawowali liturgię. W postudze pomagała im diakonia gospodarczo-wychowawcza: Monika Strzemiężna i Ewa Kądziołka.

Trzynastu chłopców poświęciło 5 dni swoich wiosennych ferii by oddać się modlitwie i lepiej poznać świętą liturgię, a przede wszystkim zbliżyć się do Pana Boga. Nie brakowało jednak również i rozrywki, a codzienna gra w piłkę na dużym boisku była stałym punktem oazy.

Każdy dzień rozpoczął się modlitwą poranną i kończył modlitwą wieczorną, a punktem kulminacyjnym dnia była Eucharystia. Chłopcy uczestniczyli też w konferencjach, których tematem przewodnim był sakrament chrztu. Nie zabrakło też oczywiście formacji liturgicznej.

Mimo napiętego programu, chłopcy mogli także poznać inne

Zjazd Polonii Południowej Francji

12 czerwca w Grimaud, po raz trzynasty, już, Polacy z Południa Francji spotkali się na corocznym zjeździe, organizowanym przez tutejszy Polski Związek Katolicki.

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św. koncelebrowaną w Notre Dame de la Queste w Grimaud przez prowincjała Chrystusowców we Francji i Hiszpanii. ks. Jana Ciągło, ks. Mariusza Piecyka, odpowiedzialnego za duszpasterstwo emigrantów w Diec. Toulon-Frejus, ks. Juliana z Plan de la Tour oraz ks. Zbigniewa Kreta z Agey. W swym kazaniu, Ks. Prowincjał podkreślił rolę Miłosierdzia Bożego w życiu człowieka i nawiązał do 1050 rocznicy Chrztu Polski.

Po strawie duchowej, nadszedł czas na

wspólny obiad pod drzewami pięknego parku przy kościele Notre Dame de la Queste, przy smakowicie dymiących grilach, a większość przyniesionych dań zastużyło na staropolskie określenie „niebo w gębie”. Spotkaniu towarzyszyły wspólne śpiewy, gry i zabawy dla dzieci oraz kiermasz, czyli unikalna okazja aby podzielić się polskimi książkami, płytami i zabawkami.

Nad całością uroczystości czuwał zarząd Polskiego Związku Katolickiego, panie: Krystyna Czyzak, Barbara Baryga

wraz z ks. Zbigniewem Kretem, naszym duszpasterzem i Lidią Mailliet-Wozniak.

Jak zaznaczył ks. Mariusz Piecyk, Wspólnota polska na Południu Francji stanowi najbardziej prężną grupę emigrantów w tutejszym Kościele, a dzięki naszym spotkaniom dajemy świadectwo wiary i tworzymy pozytywny wizerunek Polaka w oczach Francuzów.

Podczas całego popołudnia, uczestnicy Zjazdu mieli okazję radośnie spędzić czas a liczny udział przybyłych gości, świadczył o potrzebie organizowania takich spotkań. Należy podkreślić, że nasi francuscy przyjaciele bardzo chętnie uczestniczą w polonijnych spotkaniach i przybywają do nas w coraz liczniejszym gronie, co świadczy o tym, że polskie serca promieniają swoim ciepłem na całe Lazurowe Wybrzeże. □

wspólnoty, które działają w tutejszym regionie. We wtorek, 19 kwietnia, odwiedzili Wspólnotę Błogostawieństw w Nouan le Fuzelier, gdzie znajdują się drzwi Jubileuszowe 2016 Roku Miłosierdzia. Tam też wszyscy mieli okazję odnowić swoje przyrzeczenia chrzcielne.

W środę 20 kwietnia chłopcy zwiedzili zamek Chambord a w czwartek - 21 kwietnia poszli do pobliskiej Magdali, gdzie znajdują się Monastyczne Wspólnoty Jerozolimskie i grób założyciela tychże Wspólnot Pierre- Marie Delfieux.

Wieczorami był czas na zabawę, ale i na modlitwę. Chłopcy obejrzeli również film „Listy do Boga”, w którym młody bohater cierpiący z powodu nowotworu, pisze listy do Boga, polecając siebie i swoich bliskich Jego opiece. Ministranci również byli zachęcani do takiej formy modlitwy.

W ostatni wieczór zorganizowano ognisko, przy którym wszyscy dobrze się bawili.

Oddajmy jednak głos samym młodym rekolektantom: „Podobały mi się kazania i nauczanie o Duchu Świętym” – anonimowo. „Podobało mi się jak mówiliśmy o chrzcie i jak mówiliśmy o historiach Pana Boga” – Ernest. „Na naszych ministranckich rekolekcjach lubiłem kazania. One były łatwe do zrozumienia”. „W naszym wyjeździe do La-Ferté-Imbault podobały mi się kazania. Były one łatwe do zrozumienia, przyjemne do słuchania, ciekawe”. „Dzięki tym rekolekcjom poznałem bardziej Boga, a dzięki pracy w grupach można się więcej o Nim dowiedzieć, poprzez czytanie Biblii” – Igor.

ks. Piotr Wróblewski

Pielgrzymka do Ziemi Świętej (12 - 22 listopada)

Na zakończenie Roku Jubileuszowego Bożego Miłosierdzia PMK zaprasza na Pielgrzymkę do jego źródeł – Ziemi Świętej – ojczyzny Jezusa Chrystusa.

Spotkanie z Panem Bogiem przeżywać będziemy w Betlejem i Nazarecie, w Kafarnaum i na Górze Tabor, na Górze Błogostawieństw i Kanie Galilejskiej, w Jerycho i Betanii, w Jerozolimie i Ein Karem, nad Jordanem, Morzem Martwym i na Jeziorze Genezaret.

Wyruszymy w sobotę 12 listopada o godz. 22³⁰ z lotniska Charles de Gaulle, a wrócimy we wtorek 22 listopada o godz. 13⁰⁵.

Pielgrzymkę do Ziemi Świętej, w imieniu Polskiej Misji Katolickiej, poprowadzi ks. prał. Krystian Gawron. Wobec ograniczonej liczby miejsc, zapisy na Pielgrzymkę będą uwzględniane według kolejności zgłoszenia do 30 czerwca 2016 r.

Zapisy. E-mail: sempol.paris@gmail.com bądź listownie na

adres: Seminarium Polskie 11, rue Jules Guesde, 92130 Issy-les-Moulineaux.

Przy zgłoszeniu należy podać: nazwisko, imię, numer paszportu z datą jego ważności, datę urodzenia, adres, telefon, e-mail. Przy zapisie należy dokonać wpłaty 500€ (gotówką bądź czekiem dla: Aumônierie Polonaise z dopiskiem na odwrocie: *Pielgrzymka do Ziemi Świętej*).

Koszt Pielgrzymki: 1350€. Obejmuje on: bilet lotniczy, transfery, hotele, 3 posiłki dziennie, wstępy i ubezpieczenie. Bliższe informacje zostaną podane w terminie późniejszym, podczas spotkania po zamknięciu listy uczestników Pielgrzymki.

ks. prał. Krystian Gawron

WAKACJE NAD MORZEM

Siostry Miłosierdzia z Domu św. Kazimierza w Paryżu zapraszają rodziny, małe grupy, osoby indywidualne nad morze, do kurortu Fort - Mahon - Plage, aby tu, w naszej rezydencji **Villa Sainte Marie des Dunes** spędzić radośnie wakacje i weekendy. Do Państwa dyspozycji mamy pokoje indywidualne i rodzinne.

INFORMACJE I REZERWACJA: tel. (+33) 01 45 83 55 26 lub 06 37 30 43 37; e-mail: saintcasimir119@yahoo.fr
<http://www.saintcasimir.net>; adres: Villa Sainte Marie des Dunes - 77, rue Gounod, 80120 Fort-Mahon-Plage

*2 godziny od Paryża
Samochodem lub pociągiem
z Gare du Nord do miasteczka Rue
następnie autobusem do Fort-Mahon*

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
 przewożenie ciała do Polski - pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. **02 31 85 23 66** – mówimy po polsku
 (tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
 Tel. **02 31 78 25 93** – mówimy po francusku
 Fax **02 31 34 98 93** | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
 – Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
 w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
 Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
 problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**DENTYSTKA POLSKA
 DLA DZIECI i DOROSŁYCH
 Dr Mariola Tuliszkiewicz**

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
 45, rue du Caire - 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

**GŁOS
 KATOLICKI
 VOIX CATHOLIQUE**

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „ustugi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („ustugi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

**LUXSUS - PRZEWÓZ OSÓB
I TOWARÓW DO POLSKI -**
OLSZYNA, WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20;
(00 48 12) 284 12 50!

Rozliczenia księgowo.
06 62 90 02 39

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.
Edyta - T. 06 22 72 26 68; e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

DO SPRZEDANIA

dom w Saint Martin des Besaces, w Normandii,
na trasie do Rennes, 40 km (25 min.) od Caen,
darmowa autostrada A4. **Dom parterowy, drewniany, 70 m²,**
trzy pokoje z kuchnią i łazienką. Garaż, zabudowania
gospodarcze. Teren: 650 m.kw. Cena 75 tys. €. **Tel. 02 31 73 80 17, 07 81 03 90 51.**

**- NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE
PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.**
T. 06 98 42 59 75

TRANSPORT - AUTOLAWETA

**NA TERENIE RANCJI. - PRZEPROWADZKI, -
WYWÓZ GRUZU** **Tel. 06 30 40 49 49**

**Zaprasza na weekendy
i wakacje**

Stella Maris
Village Vacances

Polski ośrodek wakacyjny
położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Atrakcyjne ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja:
Stella Maris - 376 chemin Baillarquet - 62780 Stella-Plage
Tél. 03 21 94 73 65 - Fax : 03 21 94 63 55
contact@stellamaris-vacances.com - www.stellamaris-vacances.com

afaq ISO 14001
BOULEVARD NATURAL
CAP FRANCE

VILLAGE DE VACANCES

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Pereire
RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

01 44 29 79 89
info@cmdprony.fr

Współpracujemy z większością mutualis.
Konsultacje: od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

Masz problem z pićem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30:

11, Ville St-Jacques (kod: 0911),
75014 Paris, M° Saint-Jacques.

Sainte Anne d'Auray

Niedziela, 25 września 2016 - Pielgrzymka Polaków

Polacy w różnych częściach Francji gromadzą się na regionalne Pielgrzymki. PMK serdecznie zaprasza Wszystkich Rodaków z Bretanii na Pierwszą Polską Pielgrzymkę do Sanktuarium Sainte Anne d'Auray, w 20-tą rocznicę Apostolskiej Wizyty św. Jana Pawła II. Okazuje się bowiem, że także w Bretanii przebywa pokaźna liczba Polaków oraz Francuzów polskiego pochodzenia. Pielgrzymka pozwoli nam spotkać się na wspólnej modlitwie i w rodzimej polskiej atmosferze!

Program Pielgrzymki: 10⁰⁰ - Zapoznanie przy kawie w Sali Pielgrzymy, 10³⁰ - Wprowadzenie - Ks. André Guillevic - rektor Sanktuarium Ste Anne d'Auray, 11³⁰ - Różaniec i zwiedzanie Sanktuarium, 12³⁰ - Jubileuszowa Msza św. Bożego Miłosierdzia, 14⁰⁰ - Wspólna Agapa, 15⁰⁰ - Czas Miłosierdzia - możliwość Spowiedzi św., 16³⁰ - Zakończenie Pielgrzymki. Dotoczmy starań, żeby na naszej I Pielgrzymce Polaków z Bretanii do Sainte Anne d'Auray było nas jak najwięcej. Zwłaszcza ze względu na 20- rocznicę pobytu w tym Sanktuarium św. Jana Pawła II.

Zgłoszenia: Ks. Kamil Iwanowski; 4, Bld Villebois-Mareuil 35 160 Montfort sur Meu. T. 07 81 96 31 59; e-mail. xkiwanowski@gmail.com

**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 27 (2642): 24-31. 7. 2016

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespól (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 12.7.2016

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU**Grażyna Lubicz Fernandes**

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV*25 lipca – 7 sierpnia 2016***PONIEDZIAŁEK 25 LIPCA**8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Krótka historia 11⁰⁰ Dokument 11³⁵ Przygarńnij mnie 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Przystań – serial 14¹⁵ Oczy w oczy 14⁴⁵ Koncert 16³⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Dokument 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Tajemnica twierdzy szyfrów – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁰ Studio Świątowych Dni Młodości 23³⁵ Dokument 0²⁵ Muzeum Polskiej Piosenki 0⁴⁵ Gale-ria – serial 1¹⁵ Mama – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości.**WTOREK 26 LIPCA**8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Ja wam pokażę! – serial 14²⁰ Dokument 15¹⁰ Reportaż 15³⁰ Dokument 16⁰⁵ Galeria – serial 16³⁰ Felieton 16³⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Felieton 17²⁵ Msza Św. rozpoczęcie ŚDM 19⁴⁵ Wiadomości – Sport – Pogoda 20³⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ HaloPolonia 23²⁵ Dokument 0²⁵ Felieton 0³⁰ Pod Tatrami 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Janka – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości**ŚRODA 27 LIPCA**8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Tajemnica twierdzy szyfrów – serial 14²⁰ Dokument 15²⁵ Błękitne wakacje 15⁵⁰ Ceremonia powitania papieża Franciszka 16³⁵ Teleexpress 16⁴⁵ Spotkanie z władzami RP i korpusem dyplomatycznym na Wawelu 17⁵⁰ Studio Świątowych Dni Młodości 18²⁵ Spotkanie z biskupami polskimi Katedra Wawelska**TRWAM PROGRAM****PONIEDZIAŁEK 25 LIPCA**8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11³⁰ Publicystyka 11⁴⁰ Dok. 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Świt nadziei 13⁰⁵ Film 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Okiem kamery 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ InformacjeŻycia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Dok. 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dok. 11¹⁰ Dok. 11²⁵ Film 11³⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Widowisko 14⁰⁰ Dok. 14⁵⁰ Wywiad 15⁰⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Świątowe Dni Młodości 16²⁰ Dok. 17⁰⁰ Świątowe Dni Młodości 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Świątowe Dni Młodości 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Film 21⁰⁰ Świątowe Dni Młodości**CZWARTEK 28 LIPCA**8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Koncert 9³⁰ Świątowe Dni Młodości 12³⁰ Św. na każdy dzień 12³⁵ Koncert 13⁴⁵ Dok. 14⁰⁰ Film 15³⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Bezpieczeństwo 16⁴⁵ Dok. 16⁵⁵ Przegląd Niedzieli 17⁰⁰ Świątowe Dni Młodości 19⁰⁰ Dok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Św. na każdy dzień 20³⁰ Świątowe Dni Młodości 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje**PIĄTEK 29 LIPCA**8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Św. na każdy dzień 9¹⁵ Duc in altum 9³⁰ Świątowe Dni Młodości 11¹⁵ Reportaż 11⁴⁵ Świątowe Dni Młodości 11⁵⁵ Św. na każdydzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13³⁵ Św. na każdy dzień 13⁴⁰ Dok. 14³⁰ Dok. 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Wywiad 16³⁰ Świątowe Dni Młodości 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Świątowe Dni Młodości 19³⁰ Magazyn przyrodniczy 19⁴⁵ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Film 21⁰⁰ Świątowe Dni Młodości**SOBOTA 30 LIPCA**8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Słowo Życia 8³⁰ Świątowe Dni Młodości 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Świątowe Dni Młodości 12³⁰ Film 14⁰⁰ Film 15³⁰ Jak sobie radzić z cierpieniem? 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dok. 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19⁰⁰ Świątowe Dni Młodości**NIEDZIELA 31 LIPCA**8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Św. na każdy dzień 8¹⁰ Wywiad 8⁴⁵ Świątowe Dni Młodości 12⁴⁵ Wieś to też Polska 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 15³⁵ Dok. 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Świątowe Dni Młodości 17⁴⁵ Dok. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Świątowe Dni Młodości 18³⁰ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Edukacja 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje. □

19⁴⁵ Wiadomości – Sport – Pogoda 20³⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 20⁴⁵ Papież Franciszek okno papieskie Franciszkańska 3 21²⁵ Wilnoteka 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Dokument 0²⁰ Muzeum Polskiej Piosenki 0⁴⁰ Zabijaka – film 1¹⁵ Wakacje z duchami – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości.

CZWARTEK 28 LIPCA 8⁰⁰
Ptaszka – film 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Papież Franciszek na Jasnej Górze 10²⁵ Msza Św. z papieżem Franciszkiem 1050. rocznica Chrztu Polski 12³⁰ Notacje 12⁴⁰ Felieton 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Dokument 15²⁰ Wilnoteka 15⁴⁰ Saga rodów 16⁰⁰ Studio Świątowych Dni Młodości 16²⁵ Teleexpress 16⁵⁰ Powitanie papieża Franciszka Krakowskie Błonie 19³⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20²⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 20³⁵ Okno papieskie 21¹⁵ Paradoks – serial 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Lato z Radiem 2016 TVP 3 0³⁵ Felieton 0⁴⁰ Fale – film 1¹⁵ Klasa na obcasach – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 29 LIPCA 8¹⁰
Dokument 9¹⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 9²⁰ W Obozie Koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau 11²⁰ Studio Świątowych Dni Młodości 11⁴⁰ Polonia 24 12¹⁰ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Paradoks – serial 15¹⁵ Studio Wschód 15⁴⁵ Felieton 15⁵⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 16²⁰ W Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym Prokocim 17³⁵ Teleexpress 17⁵⁰ Droga Krzyżowa z młodością 19³⁵ Wiadomości – Sport – Pogoda 20³⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 20⁴⁵ Okno Papieskie 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Z biegiem lat z biegiem dni – serial 1⁰⁰ Reportaż 1¹⁵ Serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 30 LIPCA 8⁰⁵
W Sanktuarium Miłosierdzia Bożego i Jana Pawła II 12⁴⁰ Błękitne wakacje 13¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 14⁰⁵ Dokument 15⁰⁵ Kulturalni PL 16⁰⁵ Akcja wakacje 16³⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ M jak miłość – serial 18¹⁵ Muzeum Polskiej Piosenki 18³⁰ Czuwanie modlitewne z młodością 21⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 21⁴⁵ Faustyna – film 23¹⁰ Rozrywka 0¹⁵ Akcja wakacje 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 31 LIPCA 8³⁵
Papież Franciszek Kampus Miłosierdzia 10⁰⁰ Msza Św. SDM z papieżem Franciszkiem 13¹⁰ Sposób na Alcybiadesa – serial 14¹⁰ Książki na lato(2) 14²⁵

Okrasa tamie przepisy 14⁵⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 15⁵⁵ Reportaż 16²⁰ Felieton 16³⁰ Teleexpress 16⁵⁰ Papież Franciszek wolontariusze i Komitet Organizacyjny SDM 18⁰⁰ Studio Świątowych Dni Młodości 18¹⁵ Ceremonia pożegnania papieża Franciszka 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Przysań – serial 21³⁵ 07 zgłoś się – serial 22⁵⁵ Studio Świątowych Dni Młodości 23¹⁵ Rozrywka 23⁵⁵ Reportaż 0²⁵ Felieton 0³⁵ Film 1²⁵ Przygody Smoka Pola 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 1 SIERPNI 8⁰⁰
Pytanie na śniadanie 10³⁰ Felieton 11⁰⁰ Dokument 11³⁵ Przygarnij mnie 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Przysań – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ 07 zgłoś się – serial 16¹⁰ Dzika Muzyka 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Dokument 18³⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ 250 lat teatru publicznego w Polsce 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Tajemnica twierdzy szyfrów – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Dokument 0²⁵ Muzeum Polskiej Piosenki 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Mama – serial 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 2 SIERPNI 8⁰⁰
Pytanie na śniadanie 10³⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Film 14²⁰ Dokument 15²⁵ Bałtycki Festiwal Piosenki 16²⁰ Dokument 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Felieton 17⁵⁵ Reportaż 18²⁵ Astronarium 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Jest takie miejsce 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Widowisko 0²⁵ Felieton 0³⁰ Pod Tatrami 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Janka – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 3 SIERPNI 8⁰⁰
Pytanie na śniadanie 10³⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Tajemnica twierdzy szyfrów – serial 14²⁵ Widowisko 15¹⁵ Szalom na Szerokiej 2016 16³⁰ Jest takie miejsce 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Błękitne wakacje 18²⁵ Jak to działa 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Dokument 0²⁵ Muzeum Polskiej Piosenki 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Wakacje z duchami – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 4 SIERPNI 8⁰⁰
Pytanie na śniadanie 10³⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka 15³⁵ Dokument 16³⁵ Rozrywka 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Felieton 17⁵⁵ Saga rodów 18²⁵ Sonda 2 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Paradoks – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Rozrywka 0²⁵ Felieton 0²⁵ Notacje 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Klasa na obcasach – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 5 SIERPNI 8⁰⁰
Pytanie na śniadanie 10³⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ Film 14²⁵ Paradoks – serial 15²⁰ Studio Wschód 15⁵⁰ Lato z Radiem 2016 TVP 3 16⁵⁰ Rozrywka 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Akcja wakacje 18²⁵ Sonda 2 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia 23²⁵ Z biegiem lat z biegiem dni – serial 1⁰⁰ Reportaż 1¹⁵ Klasa na obcasach – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 6 SIERPNI 7³⁰
Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia 12¹⁵ Błękitne wakacje 12⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 13⁴⁰ Na dobre i na złe – serial 14⁴⁵ Dokument 15⁴⁵ Turystyczna jazda 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Akcja wakacje 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Przygarnij mnie 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ja wam pokażę! – serial 21⁴⁰ Ziemia obiecana – film 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 7 SIERPNI 8³⁰
Teleranek 9⁰⁰ Przygody Smoka Pola 9²⁰ Rozrywka 9⁵⁰ Akcja wakacje 10²⁵ W pustyni i w puszczy – serial 11²⁵ Informacje kulturalne 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁰ Książki na lato 13⁰⁰ Msza Św. – kościół św. Józefa Małe Ciche 14²⁰ Rozrywka 15²⁵ Okrasa tamie przepisy 15⁵⁵ Rodzinka.pl(2) – serial 16⁵⁵ Reportaż 17²⁵ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Przysań – serial 21³⁵ 07 zgłoś się – serial 22⁵⁵ Rozrywka 23⁵⁵ Reportaż 0²⁵ Felieton 0³⁵ M jak miłość – serial 1²⁵ Przygody Smoka Pola 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Z POLONIJNYCH WSPOMNIENÍ

Oaza Służby Liturgicznej...

(str. 18)

POLSKA HURTOWNIA BUDOWLANA WE FRANCJI

Entrepôle

PEINTURE ET MATERIAUX

**FRANCUSKIE I POLSKIE MATERIAŁY,
OBSŁUGA PO POLSKU**

150 AVE JULES QUENTIN 92000 NANTERRE, TEL. 01 40 99 18 78; 06 19 02 31 93

e-mail: entrepole@gmail.com, www.entrepole.com

CZYNNE OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU OD 6:30 DO 18:00
SOBOTY OD 6:30 DO 12:00

**Oszczędzaj z Entrepôle, najniższe ceny
i dostawa gratis od 299€HT**

Guittet

TOLLENS

COMUS

PRESTONEIT

Blanchon

CEGECOL

ORAC

CELANO

LOUTIL
PARFAIT

